

Kormányzóság és a kisebbségek

Irta: Weil Károly dr.

Az új közigazgatási törvény teljesen meg fogja változtatni a közigazgatás eddigi rendszerét. Célja lévén a decentralizáció, az egyes kormányzóságok miniszteriális hatáskörrel lesznek felruházva s így az eddig Bucurestiben végső fokon intézkedő különböző minisztériumok helyett a miniszteri hatásköröket egyesítő kormányzóságok fognak végső fokon dönteni. A törvény célja a közigazgatás megjavítása, hogy ne kelljen minden jelentéktelen ügyben — melyek azonban az érdekelték számára igen fontosak — Bucurestibe utazni, hanem a közel lévő és a viszonyokat jobban ismerő kormányzóságok döntsék el az egyes konkrét eseteket a köz és a jogos magánérdekeknek megfelelőbb figyelembevételével. Ez Bucuresti mindenhatóságán is jelentékeny csorbát fog ütni — ezért a sok támadás a reform ellen — mely végeredményben a helyes és korszerű adminisztrációt van hivatva jelenteni a gyakorlatban.

Speciális helyi fájdalom, hogy úgy látszik, ennek a végtelenül fontos szervnek Aradon való elhelyezhetése már lehetetlenné vált. Ugy látszik elkéstem az ezzel is — mint mindennel — ami városunk pangásába egy kis életet hozhatott volna. Bihar- és Szatmár megyék bekapcsolásával a földrajzi központ inkább Arad, mint Temesvár. Az elhelyezés kérdése egyszerűen lett volna megoldható az Üzletvezetőség vagy a Jósággazgatóság csaknem üres palotáiban, míg Temesváron helyhiány miatt kénytelen a kormányzóság a maga 200 tisztviselőjével a Prefektúra második emeletére költözni. Hogy Arad az értékek emelkedésével, valamint az idegenforgalom növekedésével milyen nagy előnyöket ért volna el az ide helyezett kormányzósággal, azt ki sem lehet fejezni, de úgy látszik ezen már túl vagyunk, még csak komolyan nem is foglalkozhattak az illetékesek ezzel reánk nézve óriási jelentőségű helyi kérdéssel.

Ha már ezen, sajnos, túl is vagyunk, van azonban még egy szempont ami nem speciális aradi fájdalom, hanem általános kisebbségi kérdés. Egyformán közös kérdése a magyar és a német kisebbségeknek, mondhatni országos jelentőségű kisebbségi kérdés: ez a kormányzóságok tisztviselőkarának ügye. Tisztában vagyunk azzal, hogy a kormányzóságok működése az egész eddigi közigazgatást új alapokra fogja fektetni. A helyi hatóságok jelentősége olyan mértékben fog csökkenni, amilyen modern eszközökkel és gyorsan tud majd dolgozni, illetve végső fokon intézkedni a kormányzóság. Ezért mérhetetlen fontosságú volna, hogy a temesvári kormányzóság — amelyhez a németiség és a magyarság nagy tömegekben tartozik — a számszerűség arányában kisebbségi tisztviselőket, referenseket is alkalmazna, sőt igazságosan egy ilyen nemzetiségi tömegekkel bíró kormányzóságnál a helyettesnek is kisebbséginek kellene lenni.

Méltóztassék elképzelni, mennyire fontos volna a kisebbségi állampolgároknak a gyakorlatban, ha egyes ügyekben-bajukban kisebbségi referensekkel is találkozhatnának, érintkezhetnének, a nyelvükön ügyeiket jobban megértenék. A mai látszat városi és megyei autonómiában való kisebbségi érvényesülésnél sokkal fontosabbnak látnám, ha a végső fórumnál, a kormányzóságoknál érvényesülnének a kisebbségek megfelelő száma kisebbségi referens utján. Mégis meglesz, hogy erről a témáról ezideig egyetlen szó, egyetlen sort se hallottunk kisebbségi berkekből. Heves viták folynak, vajjon 12, vagy 16 kisebbségi tagja legyen

Flueras szerint a Zsilvölgyét éhínség fenyegeti.

A kamara és a szenátus mai ülése.

Bucurestiből jelentik: A kamara ma délutáni ülésén Isa c képviselő egy dolimegyei pénzügyi tisztviselő sorozatos visszaéléseiről számolt be. Az illető valóságban megsarcolja a megye lakosságát. Mischie képviselő csatlakozik a panaszhoz és elbádjia, hogy január 18-án agyonlőttek a csendőrök egy parasztot, aki az illető tisztviselő ellen panaszt emelt.

Pistiner dr. szociáldemokrata képviselő kérdést intéz a belügyi államtitkárhoz, hogy van-e tudomása arról, hogy a csernovitzi rendőrprefektúrán verések, a hivatalos hatáskörrel való visszaélések egész sorozata megy végbe, amelynek áldozatai az ottani kommunisták. A visszaélőkkel szemben szankciókat nem alkalmaztak. Nem akarja vádolni a kommunistákat, akik épen a munkásság sorait bontották meg, de nem tűrhetők a brutálisok velük szemben sem. A rendőrségi visszaélések élén egy Tiro nevű Komiszárus áll, aki nemrégiben egy szociálista munkást bántalmazott, akkor a komiszárt Pistiner panaszára felfüggesztették állásától, de nemskára visszahelyezték. Szigorú szankciókat kér.

Pamfil Seicaru ingatlanforgalmi hitelintézet felállítását sürgeti, mert a háztulajdonosok nem bírják el a magas kölcsönkamatoztok.

Lupu kifogást emel az ellen, hogy a kormány eltiltotta, hogy a községi választásokon a szokott választási jelvényeket használják.

Mirto államtitkár ironikusan válaszolt és felemlíti, hogy épen Lupu pártja volt az, amely a múlt választáson a kettős körrel megtevesztette a választásokat, hogy azok azt hitték, hogy a nemzeti parasztpárt jelvényére

szavaznak. A kormány politikamentes községi választásokat akar.

Ezután áttértek a napirendre és a kamara hozzájárult az 1930. évi korosztály egy hónappal később való behívásához. Flueras János szociálista képviselő a lapényi vérengzésekkel kapcsolatban ismét hosszas beszédet mondott. Szemére veti a kormánynak, hogy ne mivolt tekintettel a munkásság érdekeire és a zsilvölgyi bányamunkások helyzete napról-napra rosszabbodik. A voinic-alakulatok elnyomnak minden munkásmegmozdulást hogy nem volt tekintettel a munkásság érdekének megfelelően intézik a munkásság ügyét. Agent provokátorok dolgoztak a Zsilvölgyében, ezeknek munkája volt a nyáron történt véres sztrájk, amelynek felelős tényezői még mindig nem érték el büntetésüket. Azóta a munkásság nyomora egyre nőtt és a Zsilvölgyét ma valóságos éhínség fenyegeti. Sainabattal állapítja meg Flueras, hogy nem adtak kellő alkalmat a kérdéses ügycsomóba való betekintéshez. Annyit meg tudott állapítani, hogy kellő intézkedések nem történtek a felelős tényezők megbüntetésére. Választ kér a munkaügyi minisztertől, különben interpellációvá fogja fejszólalását átalakítani.

A szenátus mai ülésén Bjanu szenátor méltatta a hágai konferencia eredményét. Raducanu, Titulescu és Mironescu hajthatatlan munkásságát dicsérte és boldognak jelentette ki azt a kort, amely a hágai eredményeket elérte. Graur szenátor bejelenti, hogy Putnamegyében a liberálisok választási erőszakosságra törekszenek. Ioanitu államtitkár kijelenti, hogy tudomására van az eseményekről, amelyeknek elejét veszi.

Madrid uccáin lázító röpiratokat osztogatnak a diktatura ellen.

Egyre ellenségesebb a hangulat Spanyolországban Primo de Riverával szemben.

Madridból jelentik: Az országban mindinkább erősödik a Primo de Rivera diktátor elleni hangulat. Murciában és Salamandában az egyetemi diákság sztrájkba lépett, a madridi egyetem orvosi fakultásán pedig a hallgatók között véres verekedés tört ki, mert egyrésztük nem akart csatlakozni a sztrájkhoz. Madrid uccáin nyíltan osztogatják a Primo de Rivera ellen lázító röpiratokat.

A diktatura megbuktatására szőtt segívei

összeesküvés epilógusaként ma véres párbaj játszódott le Madridban. Mint ismeretes, akkoriban négy tüzértisztet és két polgárt ítélte el a bíróság az összeesküvés miatt. Egy kapitány kinyomozta, hogy egy hadnagy volt az áruló és ezért párbajra hívta ki. Tíz lépésről pisztolypárbajt vívtak, amely azzal az eredménnyel végződött, hogy az áruló hadnagy meghalt és a kapitány életveszélyes sebesülést kapott.

az aradi municipiumnak, de arról mindenki bölcsen hallgat, hogy mennyire fontos volna a kisebbségek paritásos érvényesülése a kormányzóság tisztviselőkarában, amely miniszteriális hatáskörrel fogja végső fokon intézni a közigazgatást. Láttuk, hogy a tanácsstagok élete mily rövid a gyakorlatban. 10 évre választják, de 2 évnél egy sem volt öregebb idáig, mert kivétel nélkül minden kormányváltás áldozatai lettek. Ha azonban a kormányzóságokat egyszer megszervezik és a tisztviselőkart oda kinevezik, azok át fognak élni sok kormányváltást, azonfelül hatáskörük hasonlóhatatlannal nagyobb a tanácsokénál, mert végeredményben a kormányzóságok tartják kezükben az összes közigazgatási, pénzügyi és rendészeti kérdések elintézését. Mily nagyfontosságú

volna tehát, ha a kisebbségek itt megfelelő számú referens utján a törvény keretein belül érvényesülnének!

Tudjuk, hogy ez a kérdés nem helyi jelentőségű, ezt az országos kisebbségi pártok központjainak dolga volna elintézni a kormánynál. Szomorú volna ha erről megfeledkeztek volna — pedig ezt kell hinnünk — és nem tették volna meg a kormánynál a szükséges lépéseket. Ha eddig nem jártak el, még talán az utolsó órában jövéhetnek. Minden eszközt fel kell használni arra, hogy a kisebbségek ne maradjanak támasz nélkül a kormányzóságokban, mely mint legfelsőbb fórum, a jövőben összes ügyekben végső fokon fog határozni.

A gyakorlati közigazgatás pedig csak hasznát látná a komoly kisebbségi munkaerőknek.

Az ifjaknak 19 éves koruktól a hadügy-minisztérium rendelkezésére kell állaniok.

Az új katonai törvény főbb rendelkezései.

Bucurestből jelentik: A bucuresti-i lapok részleteket közölnek a készülőben levő új katonai törvényről. A új törvény főbb rendelkezései a következők: A csendőrség, gránicsárok és hadiflotta keretébe tartozók három évet, a többi csapatnembe tartozók két évet szolgálnak. Az újoncok bevonulása november elsején fog megtörténni. A hadkötelezettség 21 évtől a betöltött ötven évig tart.

Bevezeti az új törvény a katonai előkészítést, amennyiben kimondja, hogy a fiatal emberek 19 évtől már a hadügyminisztérium rendelkezésére állanak és ezen idő alatt a hadügyminisztériumnak jogában áll őket katonai előkészítésre behívni. Azokat, akik az előkészítés alkalmával előmenetelt mutatnak, 1-4 hónappal előbb bocsátják el rendes katonai szolgálatauk alkalmával.

A magyar ellenzék elégedetlen a hágai egyezményvel.

Dr. Nagy Emil és dr. Hantos Elemér nyilatkozata. — Liapcsev bolgár miniszterelnök beszámolója.

Budapestről jelentik: A magyar politikusok és a sajtó egy része gróf Bethlen István miniszterelnök nagy sikereként könyveli el a hágai megegyezést. Más véleményen vannak azonban az ellenzék vezetési, akik véleményüket nem is rejtik véka alá. Budapesti tudósítónk beszélgetett erről a kérdéssel dr. Nagy Emil v. igazságügyminiszterrel, aki a következőket mondotta:

— Amikor gróf Bethlen István a szanálási tárgyalások idején visszajött Genéből, egyik legnagyobb sikerével azt könyvelték el, hogy husz év után nem kell többé fizetnünk jóvátételt. A hágai megegyezésből viszont azt látjuk, hogy sajnos, fizetnünk kell, fizetnünk törhetetlenül, még a husz év leforgása után is, csak hogy ennek a fizetésnek nem jóvátétel nevet adtak, hanem valami más cifra címet. Magyarországának körülbelül mindegy, hogy jóvátételnek nevezik-e azt, amit fizetni kell, vagy egyébnek. Ámbár az egész tényállást alaposan még nem ismerem és nem szívesen nyilatkozom, mielőtt mindenről részletesen értesülök, mégis az a benyomásom, hogy az optánokat is tulajdonképpen mi fogjuk fizetni, mert igaz ugyan, hogy szó van valami két fazékról, amibe a nagyhatalmak és a kisantant is fizetnek egyes összegeket, de ha nem csatlódok, a dolog úgy fest, mintha ezek az összegek azok lennének, amiket majdan mi fogunk befizetni a kis- és nagyantantnak. Engem tehát végeredményben a hágai egyezmény nagyon lever és nem tudom megérteni, hogyan lehet az ottani megállapodást hozsánmával fogadni és nagy magyar sikernek feltüntetni.

Tudósítónk felkereste dr. Hantos Elemér: is, aki így nyilatkozott:

— Pénzügyi függetlenségünk visszanyerése kétségtelenül nagyon örvendetes dolog. Sajnálatos azonban, hogy ez újabb jelentős áldozatunkba kerül, mert az

1943-on túl való fizetésekre senki ebben az országban nem számított.

Súlyosítja a helyzetet az, hogy ezek a későbbi fizetések már most eszkomptáltak mert reményünk lehetett volna arra, hogy 1943-ban Európa jobb úszra tér és a rajtunk esett sérelmet jóváteszi, nemhogy még újabb terheket róna ki ránk. Természetesen ezzel szemben vannak bizonyos erkölcsi előnyök, amiket részünkre a megállapodás hoz. Az egész egyezség mérlegét azonban csak akkor vonhatjuk meg, ha meglátjuk, hogy a mi újabb áldozatainkkal szemben milyen újabb előnyöket biztosítanak nekünk?

Más budapesti jelentések arról számolnak be, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter, aki szintén résztvett a hágai magyar delegációban ma délben hazaérkezett Budapestre. A miniszter egyenesen a lakására ment és kitért minden nyilatkozatadás elől. Bethlen István gróf miniszterelnök valószínűleg szombaton tér haza, holnap, vagy holnapután Walkó Lajos külügyminiszter és báró Korányi Frigyes párisi követ jönnek haza.

Szófőből jelentik: Liapcsev miniszterelnök fogadta az újságírókat és a hágai konferencián létrejött egyezményekkel kapcsolatosan vá-

zolta, hogy a megegyezés milyen jelentőséget képvisel Bulgária számára. Megállapította, hogy a jóvátételi probléma elintézésével lidércnyomás alól szabadult fel az ország és ezután új gazdasági jövő nyílik Bulgária számára. A probléma elintézésének technikai része sem veheti el Bulgária reményeit, mert az egyezmény végre a kormány kezébe adta a pénzügyi vezetést és megadta azt a lehetőséget is, hogy a kormány a hazája boldogulása érdekében önállóan dolgozhassék.

Prágából jelentik: A Cseh Távirati Iroda hágai jelentése szerint Benes, Marinkovics és Miro-

Az ellenzéki Lázár Miklóst választották meg Tokajban képviselőnek.

Fenyő Miksa kisebbségben maradt.

Tokajból jelentik: A választási központ-hoz beérkezett telefonjelentések szerint a kerületben mindenütt befejezték a választást és annak végeredménye a következő:

Lázár Miklós szerkesztő (ellenzéki) 4181
Fenyő Miksa, a Gyosz. igazgatója (nem hivatalos kormánypárti) 3156

Ezek szerint Lázár Miklós győzelmet aratott és megválasztották a tokaji kerület képviselőjének. Az eredményt hivatalosan csak a választási jegyzőkönyvek beérkezése után valószínűleg holnap délelőtt fogják kihirdetni.

Lázár Miklós támogatására több ellenzéki

Linder Béla „dolgozik” Párisban.

A „Kossuth-koalíció” és az elmaradt 100.000 frank

Párisból jelentik: Párisban az ugynevezett „Kossuth-koalíció” gyűlést tartott, amelyen Linder Béla, a Károlyi-kormány hírhedt hadügyminisztere és dr. Hoffmann Ottó, volt országgyűlési képviselő, a „Baranyai köztársaság” áruló vezetője éles kirohanást intéztek a magyar kormány ellen. A magyar kormánynak még a gyűlés megtartása előtt tudomása volt az ellene irányuló támadásról, mert nemrégiben az emigránsok egy bizalmi embere összeköttetésbe lépett a kormánnyal, hogy 100.000 frank kifizetése ellenében le fogja szerelni a támadást. A magyar kormány, mint szóra sem érdemest, utasította el az ajánlatot.

Minden tíz évben népszámlálás lesz Romániában.

Törvényjavaslat a népszámlálásról. — Az idei népszámlálás.

Bucurestből jelentik: A kamara elé törvényjavaslatot terjesztettek a népszámlálásról. A tíz szakaszból álló javaslat nemcsak az idei népszámlálásról intézkedik, hanem rendszeresíti a tíz évenként megismétlődő rendszeres népszámlálásokat és intézkedik azoknak véghezviteléről. Eszerint a népszámlálást az egész országban egy napon kell megtartani.

Az 1930. évi népszámlálás mezőgazdasági és ipari statisztikát is összeállít. A népszámlálási adatok bizalmas jellegűek, azok sem a bíróság, sem a pénzügyi hatóságok előtt fel nem használ-

A nők vakok

Sok nő nem veszi észre a festékek, krémek és puderek káros kihatásait. Azt hiszi, hogy ezek által el lehet leplezni a hibás bőrt. Már pedig a bőr csakis eredeti természetességében szép. A bőr egyenetlenségének, valamint a pattanásoknak, foltoknak, az arc ingerlékenységének és egyéb hibáinak leküzdésére használjon egy kis Cadum kenőcsöt. E rendkívül egyszerű módon a bőr visszatér egészséges állapotába és ezáltal természetes szépségéhez. Ne próbálja álca mögé rejtetni az arc fogyatékososságait. Kiszűbőlje ki hibáit a Cadum kenőccsel. Ez rögtön megszünteti a viszketésgéget s igazán megnyugtató és gyógyító hatást gyakorol mindenütt, ahol bőr-ingerlékenységről, vagy bőrgyulladásról van szó. Jó kihatása van: ekcéma, pattanások, bőrfoltok, vágások és rovarcsípések esetében.

nescu tanácskozássra ültek össze, megállapítva, hogy a kisantant valamennyi állama a konferencia eredményével úgy anyagilag, mint politikailag meg van elégedve. Megállapították, hogy az eredményeket a kisantant államok kiváló együttműködésével érték el.

képviselő utazott le a kerületbe, kik igen intenzív agitációt fejtettek ki a jelölt érdekében. Fenyő Miksát több kormánypárti képviselő támogatta. Lázár Miklós már az első turnusban több mint ezer szavazattal vezetett és ezt megőrizte a választás végéig, ami főlényes győzelmet eredményezett.

Lázár Miklós a Budapesten megjelenő Reggel szerkesztője és személyében a magyar újságírás egyik legkiválóbb tagja kapott helyet a magyar törvényhozásban. A mandátumot holnap délelőtt fogják a kerület újonnan megválasztott képviselőjének ányújtani nagy ünnepek keretében.

hatók és a rendelkezés ellen vétő tisztviselők 1-6 hónapig terjedhető elzárással és 5-20.000 lejjig terjedő pénzbírsággal büntetettik. Az idei népszámlálás céljára 103 millió lej rendkívüli kölcsönt írognek megszavazni.

Hat új autóbust vett a város.

(Arad, január 22.) Ma döntött a város Interimár bizottsága a város részére szükséges hat autóbust beszerzésére kiírt árlejtés ügyében. Az árlejtésen a következő ajánlatok érkeztek be:

Ungár Sándor (Timisoara) Prága gyártmányu autóbust, kistípus 608.600 lej, a nagy kocsi 1 millió 50.000 lej. Cristea Miklós (Bucuresti) Renault 1 millió 200.000 lej. Prohászka (Timisoara) Ford 238.000 lej, karosszéria és garancia nélkül. Agrofer (Marosvásárhely) Ford 370.000 lej. Astra (Arad) Ford 366.500 lej. Chevrolet 337.500 lej. Augsburg-Nürnbergi Művek M. A. N. autóbust 1 millió 58.000 lej. Economia (Oradea) Ford 388.000 lej. Volán (Timisoara) N. A. G. kocsi 420.000 lej. F. Wolf (Bucuresti) Büssing kocsi 1 millió 137.000 lej. Ablonczy és Busztin (Arad) Ford 360.000 lej.

Az ajánlatok letárgyalásánál Lufai Cornel dr. átadta az elnökséget Velcsóv Géza dr. helyettes elnöknek és nem vett részt az ügy tárgyalásán. Az interimár bizottság rövid vita után elhatározta, hogy az aradi Ablonczy és Busztincég ajánlatát fogadja el. Az autóbustok száma Aradon tehát rövidesen hattal emelkedni fog, amivel módjában lesz a városnak, hogy átvegye az eddig koncesszionált vonalakat is.

Elvi megegyezés jött létre a kormánypárt és a liberálisok között az aradi községi választásokra.

Meghosszabbították a megyei választáson a szavazási határidőt.

(Arad, január 22.) A márciusi községi választásokra már erősen folynak a készüldések és tárgyalások. Mint az Aradi Közlöny ma egyedül írta meg, a Magyar Párt vezetősége csütörtökön tartotta a kormánypárttal kötendő paktum kérdésében és szombaton délelőtt keresi fel a Barabás Béla dr., Velcssov Géza dr. és Parecz Béla dr.-ből álló magyarpárti delegáció Marsieu Justin dr. megyei prefektust, hogy a választási együttműködés ügyében tárgyaljon és közölje, hány mandátumra tart igényt a Magyar Párt.

A mai napon elvben létrejött a megállapodás a kormánypárt és az aradi liberálistársa között. Az elvi megállapodás során még nem állapították meg, mennyi helyet kap a liberálistársa a közös listán, miután a mandátumok számának megállapítására csak akkor kerül a sor, amikor az összes pártok között létrejött az egység. Ekkor — ha létrejön a paktum, ami valószínű — megállapítják, hány helyet

kap a magyarság, míg a románság részére megállapított mandátumokon az egyes pártok osztoznak meg.

Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök ma orvosolta egyébként a Magyar Párt egyik, választással kapcsolatos sérelmét. A párt delegátusa több ízben akart betekintést nyerni a listába, azonban az egyes tisztviselők nem adtak erre engedélyt. Lutai dr. rendeletére ma betekintést engedtek a Magyar Párt megbízottjának a községi választói listástromba.

Itt írjuk meg, hogy a megyei választásokkal kapcsolatosan ma belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi prefekturára. A miniszteri rendelet a február 5-iki választásokkal kapcsolatosan meghosszabbítja a szavazás határidejét. Kimondja a rendelet, hogy az egyes szavazókerületekben sokkal többen fognak szavazni, mint eddig és ezért este nyolc óra helyett csak másnap reggel nyolc órakor kell lezárni a szavazást.

Fényes esküvő Pancotán.

Succhi-Valle olasz nagybirtokos oltár elé vezette Herzka Erzsikét.

(Pancota, január 22. Az Aradi Közlöny kiküldött tudósítójától.) Külsőségeiben fényes és impozáns, de egyben bensőséges, meleg családi ünnep színhelye volt ma Pancota. Ma délután 6 órakor vezette oltár elé a pancotai templomban Silvestro Giovanni Battista Succhi-Valle nagybirtokos, az olasz kir. hadsereg tisztje Herzka Erzsikét, Herzka Ármán uradalmi jószágigazgató és neje leányát. Az a szeretet és tisztelet, amely nemcsak Pancotán, hanem az egész környéken Herzka Ármán és családja iránt megnyilvánul, kiemelkedő ünneppé emelte az esküvőt, amelyen megjelentek Pancota és környéke, valamint a megye közeleli és társadalmi előkelőségei.

A templomot, amely fényárban uszott és pompásan ki volt díszítve délszaki növényekkel, zsúfolásig megtöltötte a közönség. Amikor a nászmenet megérkezett a templomba, a pancotai énekhar Wais János kántor-tanító vezénylese mellett elénekelt Gounod Ave Mária-ját és a Lohengrin nászindulóját. Násznagyok voltak: Leölkes Béla, az aradi Agronomus biztosító társaság vezérigazgatója és Alföldy Pál, az aradi Mezőgazdák r. t. vezérigazgatója. Feltűnést keltett a koszorúspárok szép csoportja, akik közt ott láttuk Kienitz Józsikát Szokup Józseffel, Pop-Zászló Pipykét Betegh Gáborral, Weisz Zsuzsát Fekete Árpáddal, Örs Lillyt Fekete Józseffel, Naw Sárkát Steger Józsikával.

Az egyházi szertartást Olajos József apátkanonok végezte, akinek Siebig Frigyes pápai kamarás, Teifert Ferenc szentszéki tanácsos, Lengyel István főesperes és Rosmann János, Bartos Gusztáv, Steger Gyula, Karl István, Steger Sándor plébánosok segédkeztek. Olajos apátkanonok rendkívül tartalmas és megható beszédet intézett a fiatal párhoz.

Az esküvő után a pancotai kaszinó helyiségében 140 terítékes lakoma volt. A megjelent díszes vendégkoszoruban sok aradit lehetett látni. Így ott volt Paunescu György ezredes és felesége, özv. Novac Cornelné, Gold Emil, az Arad-Hegyaljai Villamos Vasút r. t. igazgatója, dr. Kardos Géza és neje, dr. Éles Simon, Feiner Farkas és neje, Dolga Imre ipartestületi titkár, Betegh Gábor és sokan mások. A lakomán megjelent pancotai és környéki vendégek közül az alábbiak neveit sikerült feljegyezni: Dr. Pop-Zászló Simon főbíró és neje, dr. Hirsch Samu, dr. Králitz Lajos és neje, dr. Werner Miklós, dr. Rosti Rezső, dr. Weisz József, dr. Staubesand Keresztély, dr. Lengyel Dezső, dr. Ledermann Márton,

Maczkó János, Gombos Antal és neje, Örs Rezső és neje, Fülöp Adolf és neje, Molnár József és neje, Haász Mihály és neje, dr. Sebestyén József és neje, dr. Kienitz Géza, Kienitz Józsika, Palcu Lázár és neje, Weisz János és neje, Steger András és neje, özv. Steger Vendelné, Sonnenschein Eliás és neje. Kivülük természetesen még sokan vettek részt a fényes lakomán, amelyen az első felköszöntőt dr. Pop-Zászló Simon főszolgabíró mondotta a királyra és a királyi családra. Utána számos toaszt hangzott el a fiatal pár boldogságára. Az esküvő alkalmából többszáz üdvözlő távirat érkezett. Különösen Olaszországból jött sok sürgöny, ahonnan az ifjú férj rokonai és ismerősei gratuláltak a frigyhez.

Silvestro Giovanni Battista Succhi-Valle és bájós ifju neje holnap délelőtt indulnak nászútra Rómába.

Románia részére évi négy milliárd aranyfrank felesleget jelent a hágai egyezmény.

Titulescu nyilatkozott a megegyezésről.

Hágából jelentik: Titulescu meghatalmazott miniszter Hágából való elutazása előtt fogadta a román távirati iroda munkatársát és a tárgyalások eredményéről a következő nyilatkozatot adta:

— A Young-terv aláírása révén Romániának Franciaországgal szemben fennálló háborús adósága 56 százalékkal, Olaszországgal szemben 22 százalékkal csökkent. Ezenkívül Romániának Franciaországgal szemben a háborús adóságok annuitásai megszűntek, ami annyit jelent, hogy Németország részéről nekünk járó jóvátételi összeg fedezi háborús adóságainkat.

Sőt abból évenként 2 millió felesleg marad. Ezenkívül a felszabadítási kölcsön címleteinek adósága, amelyet az eddigi szerződések szerint fizetnünk kellett volna, mintegy két milliárd aranyfrank értékben — törölve. Románia ezenkívül megtartotta a magyar jóvátételtől 1943-ig járó százalékos részesedését és a bolgár jóvátételi összegből járó részét mindaddig, amíg Bulgária fizetési kötelezettsége fennáll. Bulgáriával külön szerződést is kötöttünk, amely szerint

110 milliót fizet Romániának megszállási költség címén.

A szövetséges államok ezeken az összegeken kívül 160 milliót fizetnek nekünk, miáltal Románia jóvátételi részesedését a magyar és bolgár fizetésekből 2 százalékkal emelték. Magyarország olyan megegyezés történt,

Idegessége elmúlik, jól fog aludni,

kellemes üdítő érzés fogja el, ha este vagy reggel

„URANIL“ fenyőfürdőt használ.

1 doboz 10 kapsulát, 10 fürdőre való 'enyő-kivonatot tartalmaz és az ára Lej 120.—, tehát egy kellemes testet-lelket felüdítő fürdő csak 12.— Lejbe kerül.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer-üzletben.

Csak „URANIL“ fenyőfürdőt tessék kérni és elfogadni.

Romániai főraktár: Dr. Biró gyógyszerész, Cluj-Kolozsvár.

Az Apolló mozi ügye a városi építészeti bizottság előtt.

Átveszi a város az Apollót.

(Arad, január 22.) Ma délelőtt ülést tartott Lutai Cornel dr. elnöke alatt az aradi városi építészeti bizottság, amely két fontos ügyet tárgyalt le. Elsősorban az Apolló-mozi bevételeinek ügyét vették tárgyalás alá. A kérdés tanulmányozására kiküldött albizottság olyanértelmű jelentést tett, hogy a szükséges átalakításokat hamarosan keresztül lehet vinni.

Az építészeti bizottság határozottan kimondta, hogy átveszi az Apolló-mozit, az épületben pedig két vészkijáratot létesít, az egyik a Bohus-palota második számú kapujához, a másik az udvarba vezet. A munkálatokkal hamarosan készen lesznek, úgy, hogy február első felében megnyílik az Apolló-mozi. A be rendezés megvásárlását célzó tárgyalások még nem fejeződtek be.

Az építészeti bizottság letárgyalta a strand kérdését is és megállapította, hogy az interimár-bizottság által kijelölt hely a legjobb, a melyet az új strand számára találni lehet. Itt is hamarosan megkezdhetők a munkálatok.

amelynek értelmében nem megyünk többet vegyes bíróság elé az agrárkérdésekben és Magyarországtól 1943-ig az eddig megállapított jóvátételi összeget kapjuk és ezenfelül 100 milliót.

Az optásoknak a 1943. év utáni fizetések és a szövetséges államok befizetései fognak megfelelő alapot nyújtani, míg a többi folyamatban levő per számára Románia fedezve van a háborús adóságok csökkentésével, továbbá az átengedett javak adóságainak és a felszabadítási adóság törlesztésével. Az optások, valamint a főhercegi vagyonok ügyeit is belekalkulálva,

Románia részére évenként 4 millió aranyfrank felesleg jut az összes tranzakciók lebonyolítása után.

Mindezek a megállapodások hihetetlen nagy erkölcsi és anyagi értéket jelentenek számunkra, amelynél többet nem is kívánhatunk volna.

— Olasz miniszter és tábornok magyar kitüntetésre. Rómából jelentik: Horthy Miklós Magyarország kormányzója, Italo Balbo légügyi minisztert és Ugo Cabalero tábornokot volt hadügyminisztert, a Magyar Érdemkereszt I. osztályával tüntette ki. A kitüntetést Hóry András quirináli magyar követ nyújtotta át.

HELLAS táncos teaestély 25-én, szombaton este 9 órakor a Központiban.

50 milliárd lejes örökség vár Bánhidy Sándor anyósára. A dugaszdag montevideói fivér hagyatéka. — Megindult a eljárás az örökségért.

(Arad, január 22.) Fantasztikus összegű örökségre van kilátása egy aradmegyei földbirtokos anyósának. Bánhidy Sándor simándi földbirtokos feleségének édesanyja várja az örökséget, amelyet háromszáz millió dollárra becsülnék. Az uriaszony fivére évtizedekkel ezelőtt kivándorolt Amerikába és Montevideóban telepedett le. Ott arany és vasbányákat szerzett és több gyárvállalatot létesített. Az amerikai rokon nem nősült meg és rengeteg vagyont szerzett. Három testvére volt. Az egyik Newyorkban él, a másik két évvel ezelőtt halt meg Bucurestiben, a harmadik Bánhidyné édesanyja, aki jelenleg Bucurestiben él.

A dugaszdag fivér nemrégiben halt meg Montevideóban végrendelet nélkül és így a törvény értelmében az egész vagyont két testvére örökölte. A bucuresti-i „Dumineata” című lap egyik nemrég megjelent száma részlete-

sen foglalkozik az örökség ügyével és azt írja, hogy a hagyatéka az amerikai fivér értesítése szerint meghaladja a 300 millió dollárt,

ami közel 50 milliárd lejnek felel meg.

Eképzeteni is sok ezt a nagy összeget, hiszen Románia egész bankjegyforgalma alig haladja meg a 20 milliárdot. Arról is értesítés érkezett, hogy az amerikai állam zár alá vette az egész hagyatékat és kezelésére zárgondnokot rendelt ki mindaddig, amíg a örökösök nem jelentkeznek és nem igazolják jogcímüket. A bucuresti-i rokonok megbízták Enescu Londonban élő ügyvédet, hogy utazzék ki Montevideóba és tegye meg a kellő lépéseket a hagyatékok megszerzésére. Ha tehát sikerül a hagyatékok megszerzése és ha ez a vagyon tényleg olyan óriási, mint ahogyan egyes jelentések szólnak, úgy a Bánhidy-család egyike lesz a leggazdagabb családoknak egész Romániában.

Irodalom és művészet

Kós Károly és Kuncz Aladár

az aradi Kölcsey-Egyesület előadóján

(Arad, január 22.) Az erdélyi magyar közélet két kimagasló egyénisége látogat el vasárnap Aradra és a Kölcsey-Egyesületnek lesznek a vendégei. Miként már az Aradi Közlöny megírta, Kós Károly és Kuncz Aladár vasárnap részt vesznek a Kölcsey-Egyesület előadóján.

Kós Károly érdekes egyéniség és a transzylvánizmus gondolatának egyik vezérharcosa. Építész, iparművész, grafikus, író, publicista, kritikus, politikus, a művészeteknek ezermestere. Egy fátyka, amely mindig lobog és önmagát emészt fel ezreféle munkában. Néhány évvel ezelőtt egy könyv jelent meg, amely a magyar könyvkiadás eseménye volt. Ezt a könyvet Kós Károly írta, ő maga szedte, illusztrálta, nyomta, fűzte. Kolozsvártól néhány kilométerre Sztánán lakik, ahol kis villáját közművesek nélkül családjával együtt ő maga építette és kis földjén Kós Károly szánt, vet és arat. Kósról és családjáról írta Móricz Zsigmond „Kivülágos kivírradtig” című regényét. Legutóbb megjelent „Erdély” című kulturtörténeti vázlat, amely felel meg ennek a földnek egész történelmét, sajátosságát, etnográfiai és etikai érdekességét. Ehez a könyvhöz, ami a Szépművészeti kiadásában jelent meg, 60 többszínű illusztrációt metszett és nyomott Kós és ez a kötet az erdélyi könyvkiadás egyik remeke volt. Ezzel betöltötte ama munkásságát, amellyel Erdély műtörténelmi emlékeit igyekszik megörökíteni.

Kuncz Aladár az Ellengék irodalmi szerkesztője és ő szerkeszti az Erdélyi Helikon című folyóiratot. Amióta ő vette kezébe Aprily Lajos távozása után az Erdélyi Helikon vezetését, nemcsak minden tekintetben eleven és aktuális, hanem egy európai horizontú folyóiratot produkált. Ötletességével, gazdag tartalmával, szellemes összeállításával az erdélyi kulturfóhélynek egyik ragyogó dokumentuma lett ez a folyóirat. Itt jelenteti meg nagyérdekességű és művészi tálal megírt „Fehő a város felett” című regényét. Egyike azon magyar esztéta lelkeknek, kik a francia kultúra átültetésével nagy szolgálatot tettek a magyarok európai látkörének. A „Nyugat”-nak indulása óta egyik munkatársa és Kuncz Aladár az egyetlen magyar irodalom egyik legismertebb esztétája.

Örvendetes, hogy a Kölcsey-Egyesület Tabéry Géza után az erdélyi magyar kultúra eme két kiváló reprezentánsát és érdekes egyéniségét szólaltatja meg Aradon, folytatva ezzel ama programját, hogy Aradot menne szorosabban belekapcsolja az-erdélyi magyar kultúrközösségbe. (F. Gy.)

* Heti műsor. Csütörtökön: Gellinek Lotte énektanárnő növendékeinek hangversenye. (Bérlétszűnet.) Péntek délután fél 4 órakor: Tommy és társa (operett, mérsékelt helyárral.) Este: Natálin (énekes bohózat-repriz, C. bérlé.) Szombat délután 4 órakor: A bor (népszimnő, líriusági előadás, zóna-helyárral.) Vasárnap délután fél 4 órakor: Diákszereltem (operett, mérsékelt helyárral.) Este: Huzd rá cigány (operett, B. bérlé.)

* Éva. (Küry Klári fellépte.) Ma este Lehar Ferenc örökvarázsu operettjének: az Évának melódiai csendültek fel az aradi színházban és az operett keretében Küry Klári aradi urileány tartotta debütjét. Küry Klári nem ismeretlen az aradi közönség előtt. Néhány esztendővel ezelőtt kis gyermekszerepekkel, balletszámokkal, már eljegyezte magát a színpaddal, most fejlődésének új menetében kívánt bemutatkozást tartani. Annak előrebocsátásával, hogy az első komoly feladat megoldásának bírálatát szövezzük le. Küry Klárinak sok olyan eszköze van, amely még sikert terem a számára. Hangja kellemes, egyelőre kiterjedelmű és nincs megfelelő vívőképessége, de a nehéz számokat is stílusos alkalmazkodással oldotta meg. Játékában természetesen bizonytalan még, de rendelkezik azzal az igérettel, amely kibontakozó jövőt jelent számára. A közönség sok jóakarattal fogadta a debütjét és többször kitapsolta Küry Klárit, akinek különben toaletti szépek, izlések voltak. Oktáv szerepét Jeney Ottó énekelte szárnyaló tenorral. Kertész Mani kedves és közvetlen Pipsi, a megbetegedett íj. Szendrey helyett beugrott Gyöngy (Dagobert) nagyszerű humoru. (=)

* Lendvay Böske megvált a társulattól. Lendvay Böske, az aradi színtársulat szubrettje, a mai napon békés körülmények között felbontotta Szendrey Mihály színgazgatóval kötött szerződését és megvált a társulattól. Egyelőre nem helyezkedik el más társulatnál, hanem az Aranymadár filmszkeccs erdélyi turnéjához szerződik. A turné szordán kezdődik Brassóban, ahová vasárnap utazik Lendvay Böske.

* Az aradi színházi iroda közleményel. Natálin. Heltai legmulatságosabb énekes bohózata kerül szinte pompás reprimként pénteken este az aradi színházban. Budapestben a legszebb siker legvében történt meg a felelevenítése. Izsáky Margit, Szepessy Edít, E. Károly Klári, Indra Manyi, Veér Paula, Homokay, Kallós, Földes, Simon, stb. a főszereplői. — Pénteken délután mérsékelt helyárral Tommy és Társa operett. Viola Margit, Kertész Mani, Veér Paula, Balázs, íj. Szendrey a főszereplői. — Szombaton délután A bor, líriusági előadás, zóna-helyárral. A nagy-szerű népszimnő Gárdonyi Géza, a nagy magyar író pompás alkotása. — Szombaton este: Huzd rá cigány. Parkas Imre legmagyarosabb operettje. parádés kóstásban. Vasárnap este ugyancsak ez megy. — Vasárnap délután: Diákszereltem, az operettek gyöngye; mérsékelt hely-

1930

Február

I.

Iparos
bál

árakkal. — Jön: Egy, kettő, három... Molnár Ferenc legfrissebb és legötletesebb vígjátéka, amely a budapesti Vigaszínházban aratott tomboló sikert. Érdekességét emeli az a körülmény, hogy Jávor Alfréd vendégszerepel benne, aki jelenleg a szatmári színtársulat tagja.

* Fischer Aladár Eötvösről és koráról. A Kölcsey-egyesület irodalomtörténeti előadás-sorozatának keretében, ma délután 6 órakor Fischer Aladár gimnáziumi igazgató „Eötvös és kora” című előadást tartott a Minorita Kulturházban. Előadásában kimerítően és objektív megvilágításban ismertette báró Eötvös életrajzát, irodalmi tevékenységét és izléseken megválasztott epizódokkal tette érdekfeszítővé mondanivalóját. Feltárta Eötvösnek az akkori korszakban való illeszkedését és mindennemű társadalmi tevékenységét is. A terem zsúfolásig megtelt és a nagyszámu hallgatóság őszinte és meleg tapsal honorálta az előadót.

Megtalálták az amiens—le havrei repülőgép roncsait.

Párisból jelentik: A lapok dieppei jelentése szerint, megtalálták annak a repülőgépnek a roncsait, amelyik Amiensből Le Havreba indult négy utassal és két pilótával. Bracquemut városa mellett, a meredek tengerpart közvetlen-közeliében akadtak a gép roncsaira és valamennyi utas holttestére. Valószínűleg a gép, amelyik nem volt éjszakai utra berendezve, nekirepült a meredek tengerpartnak és így történt a katasztrófa. A pilóta a sötétben eltévedt és nem tudva magát tájékozni, megtörtént a szerencsétlenség.

Az új rádióelőfizetési díjak.

(Arad, január 22.) Az új rádióelőfizetési díjakkal kapcsolatban ellentétes hírek láttak napvilágot. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Russu postafőosztást az építési és technikai osztály vezetőjét, aki a következő felvilágosításokat adta:

— A rádióelőfizetések új díja Aradon a következő: magánosok évente 600 lejt, rádió-üzletek 1000 lejt, kulturális és egyéb egyesületek 2000 lejt, színházak, kábarók, varieték 3000 lejt, vendéglők, kávéházak, cukrászdák és egyéb nyilvános helyiségek 5000 lejt fizetnek.

— Aradmegyében a magánosok ugyan-csak 600 lejt, kulturális egyesületek azonban 500 lejt, vendéglők, sörözők, kávéházak és egyéb nyilvános helyiségek pedig 1000 lejt fizetnek évente. Azonkívül a felülvizsgálat díja címén minden előfizető 200 lejt tartozik még befizetnie.

— A felülvizsgálat egyébként Aradon már megkezdődött és most van folyamatban s a posta megbízottai az összes rádiótulajdonosokat fel fogják keresni.

Üzletáthelyezés miatt

mélyen leszállított árak!

BRAUN műkereskedés

Arad, Bulov. Regina Maria 10. sz.
Festmények, vitrintárgyakban és
választék. — Modern képergetés.

Központi étteremben ma, csütörtökön nagy tombolaestély.

Tombola után tánc. Tombolatárgyaink megtekinthetők Fischer M. porcellánüzlet kizárólagában (Fehér Kereszt épület).

Tavaszi divatlapok

Ériási választékban érkeztek
Löbl hírlapirodába.

— Több aradmegyei malomtulajdonossal is beszéltem és úgy látom, hogy a megbírságot malmosok nagy többsége nem is kíséri meg a kiegyezést a pénzügyigazgatósággal, mert meg vannak győződve arról, hogy ezek a büntetések nem állhatnak fenn. Az egyezkedés már elfeledést jelentene és ezzel elismernék azt, hogy tényleg szabálytalanságot követtek el. Miután ez nem áll fenn,

a többség kitart eredeti álláspontja mellett és ártatlansága tudatában nem egyezkedik a kincstárral, hanem a kirótt büntetéseket megtelebbezik a törvényszékhez.

— Ha ez a malomrazzia végig fog húzódni egész Erdélyen, akkor igen nehéz helyzet előtt áll az ország is súlyos válságokkal küzdő malomipar. Így is a helyzetünk már majdnem elviselhetetlen. Az export, ami egy kis vérkeringést jelentene, majdnem semminek mondható és ahogyan megy ki külföldre néhány kocsis termény.

Az államnak sem érdeke, hogy ezt az iparágat teljesen tönkretegyje s épen ezért remélhető, hogy a pénzügyminiszterium meg fogja semmisíteni ezeket az abnormális bírságokat.

Érdeklődtünk a pénzügyigazgatóságon is az újabb fejleményekről és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az újabb tizenhárom malom ügyében néhány napon belül meg fog történni a döntés és akkor az összes kihágási jegyzőkönyvek a bizottság elé kerülnek.

Ferenczy György.

Megkezdték a templomok és kolostorok lerombolását Oroszországban.

Moszkvából jelentik: A szovjet ma megkezdte a templomok és kolostorok lerombolását. Ma az évszázados Simon kolostor került sorra. Az egész környéket a G. P. U. csapatok szállták meg. A romokat ötezer katona takarítja el. A lerombolásról a Sovkino filmiroda

készít felvételeket. Amint elvégezték munkájukat, az istentelenek szektája ateista népgyűlést tartott. A kolostor helyén a szovjetkormány öt millió rubel költséggel proletár kulturházat épít.

Újból be kell állítani a reggeli arad—temesvári személyvonatot

Beadvány a bucaresti-i vezérigazgatósághoz.

(Arad, január 22.) Általános panasz a közönség körében, hogy a vasúti vezérigazgatóság takarékosági szempontból, több vonatot kivont a forgalomból. A megszüntetett vonatjáratok között szerepel a kora reggeli órákban Aradról Temesvárra induló személyvonat is. Ezenkívül nagy sérelme az utazó közönségnek, hogy az arad-temesvári vonatokra csupán egy fél másodosztályu kocsit szerelnek fel. E miatt a vonatokon óriási a tolongás és igen sokan kénytelenek a hideg idő dacára is, a folyosón tartózkodni, vagy másodosztályu jeggyel a tulsufolt harmadosztályon utazni. A megszüntetett arad—temesvári vonattal az oka ennek a tulsufoltságnak, amely miatt a közönségnek a legminimálisabb kényelemben sincs része. Ebben az irányban többen fordultak panasszal a temesvári vasutigazgatósághoz és kérték a megszüntetett vonattal való beállítását. Az igazgatóság indokoltan találta a panaszokat, mert felterjeszti a közönség óhaját a bucaresti-i vezérigazgatósághoz és a maga részéről is javasolja annak teljesítését.

A reggeli személyvonat megszüntetése következtében ugyanis az aradi vonalon fekvő szomszédos községek kereskedői, diákjai, vagy egyéb lakosai, akiknek délelőtt Temesvárt valamilyen dolguk akadt, csupán a gyorsvonatot használhatják, ami az utazást rendkívül megrádjítja. Temesvár és a környékbeli falvak érdeke, hogy reggel 8 óra előtt Arad felől egy

személyvonat is érkezék. Remélhetőleg a vezérigazgatóság figyelembe veszi ezt a körülményt és néhány napon belül megteszi a szükséges intézkedést, hogy a reggeli aradi személyvonatot ismét forgalomba helyezze.

Felmentették a párisi nők bálványát.

A gyilkosság vádjától felmentett Pinet, a pincén keresztül szökött meg a nők ostroma elől.

Párisból jelentik: Az esküdtszék ma felmentette a Branson Olive meggyilkolásával vádolt Pinet szállodai igazgatót. A nők valóságos örvénygésszel tudomásul a felmentő ítéletet, majd extázis közepette borították el a szállodai igazgatót csókjaikkal.

Végül egy fogházor-csapatnak kellett Pinet-t kiszabadítani a nők kezéből és a pincén keresztül szöktették meg a nők bálványát.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ 5, 7 és 9 órákor: PATT és PATACHON AFRIKÁBAN. Szenzációs vigjáték.

ELITE MOZGÓ: ÉBREDÉS. Főszerepben: Bánky Vilma. A szenzációk szenzációja.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órákor: NADJA. Főszerepekben: Fee Malten, Fred L. Lerch és Heinrich George.

Lody.

Rouge et noir mindig más

ugyanaz a Rouge et Noir sohasem adja ugyanaz az illatot ha más-más emberek használják. Minden egyes esetben a bőr és a haj természetes illatával újabb és újabb összhangzatokba egyesül, amelyek hasonlóak ugyan, de csak annyiban, amennyiben két egyéniség hasonlíthat egymáshoz: anélkül hogy egyenlő volna.

Eau de Cologne - Parfum - Poudre - Crème

Csak eredeti csomagolásban

Elképzelhetetlen kellemes megismerésben részesül a "Rouge et Noir" cikkek vásárlásánál. Érdeklődjék az Őr illatszereiről aki készséggel szolgál felvilágosítással.

Általános malomrazzia lesz az országban.

Újabb tizenhárom aradmegyei malomtulajdonos ellen indult eljárás. — A malmosok nagy része nem egyezkedik, hanem felebez. — „A pénzügyi közegek tévedéseért nem lehet minket megbüntetni.”

Az abnormális bírságok teljesen tönkreteszik az erdélyi malomipart.

(Arad, január 22.) Több alkalommal beszámolt az Ardi Közlöny arról, hogy a pénzügyigazgatóság az aradmegyei malomtulajdonosok ellen eljárást indított forgalmi-adó eltérő miatt és mai számunkban jelentettük, hogy eddig 76 aradmegyei malmost sújtottak millió és százazres bírságokkal. Ezzel kapcsolatban, miként értesülünk, most újabb tizenhárom aradmegyei malomtulajdonos ellen indult meg az eljárás, akiknek ügyében a napokban fog megtörténni a döntés és őket is súlyos büntetéssel fogják sújtani.

Ez a malomrazzia az egész országban nagy feltűnést keltett és mindenfelé nagy izgalommal várják a fejleményeket, mert attól tartanak a malmosok, hogy az aradi példát követni fogják a többi pénzügyigazgatóságok is.

A szomszédos Temesmegyében már megindult a vizsgálat és miként értesülünk, Bihar megyében is hasonló utasítást adott ki a pénzügyigazgató.

Ma Aradon tartózkodott az egyik erdélyi nagy malom tulajdonosa, aki részletesen informálódott az eddigi vizsgálat eredményeiről. Munkatársunknak alkalmá volt beszélgetést folytatni az erdélyi malomtulajdonossal, aki a szakmában igen nagy tiszteletnek örvend.

— *Bármelyik erdélyi malomtulajdonost meg lehet ezen az alapon büntetni* — mondta — *mert ebbe az állítólagos hibába mindannyian beleestek.* Itt azonban mincsem mulasztásról szó és meg vagyok győződve arról, hogyha

a bírságok ügye a törvényszék elé kerül, akkor a kincstár okvetlenül el fogja vesztetni a pert,

mert ahogy én látom, itt mindenki lehet hibás, csak épen egyedül a horribilis büntetéssel sújtott malomtulajdonosok nem. Mi mindig annyit adót fizettünk, amennyit a pénzügyigazgatóságon előírtak és amennyit a malmosok ellenőrzé-

SÁMSON J.
uriszabó Arad, Neuman-palota.

Előrehaladt idény miatt mélyen leszállított árak. Frackok és smokingok legszebb kivitelben készülnek. Valódi angol szövetek nagy választékban.

H I R E K.

A hágai happyend.

Akárki mit mond: jól megrendezték ezt a konferenciát Hágában. Ha Fred Niblot, vagy Cecil B. de Mille szerződtek ennek a cégnek megszervezésére, nem sikerülhetett volna különkülön. Ugy látszik Loucheur és Pirelli is értik a dolgukat. Mert tagadhatatlan, hogy ez a hágai szcenárium teljesen megfelelt a film-dramaturgiai szabályoknak: a szereposztás remekül sikerült, az izgalmakat oly mesterien csomózták egész az utolsó pillanatig és summa summarum, olyan értelmetlen halandzsá volt az egész, hogy elbujhat mellette bármelyik Paramount — monumental — film. És ami a legfontosabb: nem hiányzott a happyend sem, ez az édes amerikai filmvég, amikor a Greta Garbo mégis csak megkapja a maga jogos John Barrymore-ját és kontra.

Szivderítő mostanában olvasni a különböző sajtóorgánokat. Milyen nagy az öröm mindenfelé. Mert nincs olyan ország Európában, amelynek delegációja ne „győzött” volna Hágában. Bécsben diszfelvonulással fogadták Schöbert, mert győzött. Amikor Curtius német külügyminiszter leszállt Berlinben a vonatról, biztos eljátszották a „Deutschland, Deutschland über alles“-t. És diadalmos volt Loucheur, Snowden, Pirelli, győzött Titulescu, Mironescu, Benes és Marinkovics, de csatát nyert Buroff és Bethlen is. Valószínű, hogy Lisszabonban is ünnepezték a portugál delegációt, bár az csak statisztált a nagy filmen.

Röviden: mindenki nyert. Na de hát akkor ki vesztett, uristen?!... Mert olyan kártyapartit még nem látott a világ, amelyben csak nyerők vannak. Tessék megnyugodni: van olyan is, aki vesztett. Sőt. Vannak. Igen sokan vannak. Száz meg százmilliónyian. Azok vesztettek, akik mindig ezt csinálják már emberemlékezet óta. A jámbor adófizető polgár vesztett Hágában. Akinek a kontójára megrendeznek minden évben egy-néhány konferenciát a diplomataik. Akinek zsebéből megalkotják a különböző „alapokat.” Aki naivul és meghalandszáva örül annak, hogy abból megkönnyítették, amugy is sovány tárcáját.

Ez már talán nem is happyend. Hanem több. Ez kész humor. Burleszk.

Fóthy Ernő.

— **Időprognózis.** Egyelőre lényeges változás nem várható.

— **Munkaszünet az egyesülés ünnepén.** Január 24-ikén, pénteken, az egyesülési ünnep alkalmával, törvényes munkaszünet van az egész ország területén. Az összes felekezetek templomaiban Te Deum lesz, amelyen részt vesznek a hatóságok képviselői is. Az aradi rendőrprefekturától nyert értesülés szerint, január 24-én, az egyesülés ünnepén, a vasárnapnak megfelelő munkaszünet lép életbe. Az összes üzletek egész nap zárva tartandók, gyárak, műhelyek nem dolgozhatnak.

— **Megkezdtek az erődítések lerombolását a kiürített Rajna-vidéken.** Kehlből jelentik: Ma megkezdtek a kiürített Rajna-vidék területén az erődítések lerombolását. Ma a Sundheim és Neumühl között lévő határerődítmények lerombolását kezdték meg és hamarosan sorra kerül a többi erőd is.

— **A néppárt aradi tagozatának vezetőségi ülése.** A néppárt aradi tagozata pénteken, 24-én délelőtt 10 órakor vezetőségi ülést tart a Központi szálló volt Salacz-uccai nagytermében. A gyűlés iránt, amelyen Goldis László volt miniszter fog elnökölni, nagy érdeklődés nyilvánul meg és résztvesznek rajta a néppárt összes volt képviselői és szenátorai. Megvitatják a politikai helyzetet és a választások kérdését is. Hír szerint Goldis László nagyobb expozét mond, amelyen részletesen ki fog terjeszkedni az aktuális kérdésekre.

— **Óriási tűz Kréta fővárosában.** Athénből jelentik: Kréta sziget fővárosában, Kandeban óriási tűz pusztít, amelynek már eddig a fél város áldozatul esett. A kár milliókra rug. Közeli részletek hiányoznak.

Minden áldott állapotban levő anya a vitaminokban gazdag, táperőkben dus OYOMALTINE-t használja reggelire, uzsonnára.

Ötévi államfogházra ítélték, mert tagja volt az orosz vörös hadseregnek. Varga-Vitár Lajos volt orosz hadifogoly ügye a Kuria előtt.

Budapestről jelentik: A Kuria érdekes ügy foglalkoztatta a mai napon. Varga-Vitár Lajos orosz hadifogságban volt néhány esztendőn keresztül és belépett a vörös-gárdába, sőt toborozott is a számára. A pécsi törvényszék első fokon hűtlenség címen vonta felelősségre Varga-Vitárt és büntösnek találva, 12 esztendei fegyházra ítélte. Felelősség folytán

az ügy a tábla elé került, amely 2 esztendői börtönre szállította Varga-Vitár büntetését.

A Kuria a mai tárgyaláson a hűtlenség vádjá alól fölmentette, de azért, mert még a fegyverszünet előtt belépett a vörös-gárdába, büntösnek mondotta ki Varga-Vitárt és 5 évi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Nagy ellentétek merültek fel a londoni konferencián.

Ma bizalmas tanácskozások voltak Londonban.

Londonból jelentik: A tengeri leszerelési konferencia delegátusai ma bizalmas tanácskozást tartottak, amelyről kizárták az újságírókat. A Hearst-koncern lapjai ezért súlyos támadást intéznek a konferencia vezetői ellen. A delegátusok előzékenyen igyekeznek kiküszöbölni az egyes nehézségeket, azonban megállapítható, hogy

legalább is olyan mély ellentétek mutatkoznak, mint az első hágai konferencián.

A konferencia irodájában már elkészültek az egyes országok álláspontját leszögező memorandumok, úgy, hogy már a közeli napokban sor kerül arra, hogy a delegátusok átadják egymásnak memorandumukat.

— **Az aradi garnizon hajlandó a várbeli strandot átengedni.** Az aradi garnizon parancsnoksága ma átiratot intézett a városhoz, melyben közölte, hogy a hadügyminisztérium hozzájárult ahhoz, miszerint a garnizon parancsnoksága tárgyalásokat folytasson a várossal, a vári strand átengedésére, aminek ellenében a város egy katonai kaszinó céljaira szolgáló, megfelelő területet engedne át. A maga részéről Georgescu Illés ezredes, térparancsnokot delegálja a tárgyalások lefolytatására és közli, hogy amennyiben a strand tekintetében nem jönne létre megállapodás, úgy más feltételek mellett szeretne helyet kapni a kaszinó részére. A város vezetősége a tárgyalások lefolytatására Teodorescu Constantin szenátor, interimár bizottsági tagot delegálta.

— **Ausztriából kitiltották a papagályokat.** Bécsből jelentik: A kormány, nehogy Ausztriába behurcolják a papagálybetegséget, megtiltotta Ausztria területére a papagályok behozatalát.

— **Tíz gyermek halálos autobus-szerencsétlensége.** Clevelandból jelentik: Egy autobus, amely tele volt gyermekekkel, összeütközött a new-yorki expressszel és a vonat maga előtt hurcolta az autót. Az összeütközés következtében tíz gyermek és a sofőr életét vesztette.

— **Inkadrálások a pénzügynél.** A pénzügyminisztériumban most fejezték be a pénzügyi tisztviselők inkadrálását. Ma érkezett meg az inkadrálásáról a hivatalos értesítés az aradi pénzügyigazgatóságához és a kimutatás adatai nagy feltűnést keltettek. A tisztviselők körében nagy elkeseredést váltott ki, hogy a legtöbb esetben két-három ranggal visszainkadrálták a tisztviselőket és alacsonyabb állásba helyezték őket. Jelenlegi miniszteri igazgatókat inkadrálták irodafőnöki állásba. Különös feltűnést keltett négy jelenlegi pénzügyigazgató inkadrálása, akikből pénzügyigazgató helyettest csináltak. Sem en Vasilie, aki tíz esztendeje működik, mint pénzügyigazgató, Coman G., aki még a magyar impérium alatt pénzügyigazgató helyettes volt, Alzner János, aki már a háború alatt főtanácsos volt és eddig, mint pénzügyigazgatók működtek, alacsonyabb állásba kerültek, mert csak mint szubadminisztrátort inkadrálták őket. A jelenleg Aradon szolgálatot teljesítő pénzügyi főtisztviselők közül Caba Gyulát, mint másodosztályú szubadminisztrátort, Glava György és Vancu György főtisztviselőket pedig, mint harmadosztályú szolgálati főnököket inkadrálták. A többi aradi tisztviselők inkadrálásáról még nem érkezett meg az értesítés Aradra.

Kávészakban, zsúfolt termekben nátha, influenza ellen véd az ANACOT pasztilla szopogatása. — Egy bölg ára 37 Lei.

Érdekes körülmény, hogy a konferencia tegnapi megnyitását a rádióleadók az egész világra közvetítették, csupán Japánban nem tudták hallani, mert az orosz leadók megzavarták a légkört és megakadályozták a japáni vételt.

A tengeri leszerelési konferencián ma hivatalos szünet volt. A holnapi délelőn a nyilvánosság kizárásával a fődelegátusok a bizottságok megalakításáról fognak tárgyalni.

New-Yorkból jelentik: Az Egyesült Államokban az a vélemény alakult ki, hogy a londoni leszerelési konferencia sikerrel fog végződni, mert úgy látják, hogy a tárgyalások kedvező mederben folynak.

— **Andrényi Lajos báró 25.000 lejt adományozott a munkanélkülieknek.** Ma megjelent Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnöknel báró Andrényi Lajos és átadott 25.000 lejt az aradi munkanélküliek javára. Az elnök megköszönte báró Andrényi nagylelkű adományát.

— **Különleges per a magyar állam ellen.** Budapestről jelentik: Érdekes pert indított az állam ellen Sándy Gyuláné, született Jánosdiák Paula és Haraszthy Béláné, született Jánosdiák Elly. A nővérek Ferenczy István szobrászművészről egy nyolc szoborból álló gyűjteményt örökölték, amelyet megbecsültettek, majd 210.000 koronáért eladtak az államnak. Most megtudták, hogy az egyik szobor Leonardo da Vinci műve és megbecsülhetetlen értékkel bír. Pert indítottak az állam ellen, azzal az indokolással, hogy a becsüs tudva becsapta őket, amikor annyira becsülte fel a szobrokat. A bíróság legközelebb dönt az érdekes perben.

— **Bolgár komitácik támadása egy falu ellen.** Bucurestiből jelentik: Hírek szerint Belita községet bolgár komitácik támadták meg, akik végigfosztogatták a falut. A falu védelmére siető katonák közül egyet a komitácik megöltek, kettőt pedig halálra sebeztek. A fosztogatás és a vérengzés elkövetése után sikerült elmenekülniök.

— **A városi nyugdíjasok rövidesen megkapják a pótlékot.** A belügyminisztériumtól ma rendelet érkezett a város vezetőségéhez, mely szerint a városnak verifikálnia kell az 1921-től megtörtént nyugdíjazásokat, oly módon, hogy a különleges pótlékot is be kell számítani a nyugdíjba. Ezt a tablót a temesvári kormányzósághoz kell felterjeszteni jóváhagyás végett. A miniszteri rendelet értelmében a városi nyugdíjasok hamarosan felemlék nyugdíjat kapnak.

— **Diszkvalifikáltak Miss Hollandiát.** Hágából jelentik: Kuster kisasszonyt, a legutóbb megválasztott hollandiai szépségkirálynőt a szűri tegnap diszkvalifikálta, minthogy megállapított nyert, miszerint több mint 11 év óta férjnél van és nem 22 éves, mint mondotta, hanem 30 éves elmúlt. Hollandiát ezek után Rie van de Rest kisasszony fogja képviselni a nemzetközi szépségversenyen.

— **Vérvizsgálat alá vetik a kassai cigányokat.** Kassáról jelentik: A városi tanács elrendelte, hogy a Kassa területén élő összes cigányokat Wassermann-féle vérvizsgálatnak kell alávetni és a vérbajos cigányokra elrendelte a kötelező gyógykezelést. Erre az intézkedésre az szolgáltatott okot, hogy a kassai cigányok között az utóbbi időben veszedelmesen elterjedt a vérbaj.

— **Elejtik a vádat Peter Martin Lampel ellen.** Boroszlóából jelentik: A neisei vizsgálóbíró befejezte az előzetes vizsgálatot Peter Martin Lampel, az ismert író bűnügyében. Peter Lampel Martint, mint ismeretes, azzal vádolják, hogy a felszülézi szabadságharcok idejében meggyilkolta egyik barátját, Köhler Frigyeset, akivel egy szabadcsapatban szolgált. Peter Martin Lampel hosszú ideig volt letartóztatásban, néhány héttel ezelőtt azonban huszezer márká óvadék ellenében szabadlábra került. Az író jelenleg Boroszlóban tartózkodik. A boroszlói lapok igen valószínűnek tartják, hogy rövidesen megszüntetik az eljárást Peter Martin Lampel ellen, miután az író a gyilkosságot abban az időben követte el, amely időben történt bűncselekményekre később teljes politikai amnesztiát adtak.

— **Egy számvevő őrmester szélhámosaságai.** Az aradi ügyészségre ma előállították Köhler Ferenc volt timisoarai számvevő-őrmestert, aki Arad megyében a szélhámosaságok egész sorozatát követte el. Köhler a múlt év november elsején leszerelt és kilépett a hadsereg kötelékéből. Temesvárról akkor vidékre utazott és ott rengeteg szélhámosaságot követett el. Dacára annak, hogy már nem volt katoná, uniformisban járt és felkereste azokat a fiatalembereket, akiknek most márciusban kell bevonulni katonai szolgálatra. Ezeket aztán különböző ígéretekkel félrevezette és kisebb-nagyobb összegeket vett fel azzal, hogy oda fogja őket helyezni, azokhoz a katonai csapatokhoz, amelyekhez a rekruták akarják. Közben azonban rajtavesztett és a csendőrség letartóztatta a szélhámos volt őrmestert, akit bekísértek az ügyészségre. A vizsgálóbíró kihallgatása után elrendelte ellene a vizsgálati fogságot.

— **Szigoru sorozási ellenőrzés Erdélyben.** Bucurestiből jelentik Cihosky hadügyminiszter elrendelte, hogy Erdélyben szigoru sorozási ellenőrzést tartsanak. A rendelet szerint mindazok, akikről kiderül, hogy törvénytelen uton vonták ki magukat a katonai kötelezettség alól, büntetésből négy esztendőig szolgálnak. Hir szerint a többségi képviselők követelik a katonai szolgálati idő leszállítását.

— **Pestis egy dél-afrikai országban.** Fokvárosból jelentik: Oranje szabadállamban, Heilbron közelében, 23 ember pestisben megbetegedett. Az ugynevezett bubó-pestis fellépéséről van szó. A betegeknek mintegy a fele belehalt a járványba. Az áldozatok kivétel nélkül bennszülöttek. A lakosság körében hatalmas izgalmat keltett a pestis nagyarányú fellépése.

— **Elhájasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.** Az anyagcserébántalmak gyógyító eljárásának több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Megölték a banditák egy ismert amerikai íróát.** New-Yorkból jelentik: Az egyik előkelő new-yorki francia étteremben tegnap este tíz órakor a legjobb hangulat uralkodott. Garret Garrett ismert közgazdasági író társaságával ült, amikor hirtelen megjelent az étteremben három alarcos bandita és azt kiáltotta: „Maradjon mindenki ülve!” Az író, aki háttal ült az ajtónak, nem tudta, miről van szó és hátrafordult, mire a banditák őt lövéssel megölték, majd elmenekültek.

— **Amikor a végrehajtó „alapos” munkát végez.** Budapestről jelentik: Bauer Vilmos, egy budapesti cég főkönyvelője, az irodából hazatérve, megdöbbenéssel látta, hogy lakása teljesen üres. Távollétében butorait elvitték és kifosztották lakását. Nyomban jelentést tett a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy a butorokat egy törvényszéki végrehajtó szállította el. Bauer adóssága fejében.

Hajhullás, hajkorpa

képződés ellen használjuk a dr. Földes-féle Veropetrol hajszeszt. — Kószili dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

LEGUJABB.

Egész Európa rendőrsége keresi Fischert, a hamis százdolláresok forgalombahozóját.

A nagy dollárhamisítás újabb fejleményei. — Revízió a berlini bankokban.

Berlinből jelentik: Az óriási arányú dollárhamisítás még mindig az érdeklődés központjában áll és még mindig a nap szenzációja.

A bankokban revíziót rendeltek el, de csak egy bank jelentette, hogy pénztárában hamis százdolláresokat találtak. Még mindig homály borítja, hogy hogyan jutott a nemzeti bankhoz a hamis dollárbankjegy. Külföldről is jelentették, hogy több külföldi banknál találtak hamis bankjegyeket. A hamisított százdolláresokat 1928. elején plasztizították tulnyomórészt, de a múlt évben is hozták belőlük forgalomba.

Európa összes rendőrsége körözi Fischert, ki régebben kártyos volt, majd áttért az autós szakmára. A kommunista párt balol-

dali frakciójához tartozott és 1928-ban tanulmányuton járt Oroszországban. Majd visszatért Berlinbe, ahol a szovjet kereskedelmi képviselőket alkalmazzák. Az általános leépítés alkalmával elbocsájtották és azután magánügynöknek dolgozott. Fischer nem tartozik a hamisítók közé és azt hiszik, hogy ő csak százezer részese a felelősök között. Megállapítást nyert, hogy a hamis bankjegyet valódi amerikai bankjegypapírra nyomták, amilyen a dollár készül. Mindössze csak egy mikroszkopikus betűhibában tér el a valódi bankjegytől a hamisítvány, ami mondhatni, tökéletes. A nyomozó hatóságok még nem tudják, hogy hogyan kerültek a hamisítók valódi bankjegypapírhoz.

Farsangi naptár.

Január 25-én: Sváb bál a Fehérkeresztben.

Hellas tea-est a Központban.

Fortuna táncos-teája a Krispin-teremben.

Kath. Daloskör társas összejövetele a Palkovits Café-Restaurantban.

Február 1-én: A Kereskedelmi Alkalmazottak „Kék nefelejt” bálja a Fehérkeresztben.

Február 8-án: Magyar Bál a Fehérkeresztben.

— **Felhívás a tartalékos tisztekhez.** Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felhívja azokat a tartalékos tiszteket, akiknek a román hadseregbe való felvétele a hivatalos lap január elseji számában megjelent és akik a hadkiegészítő parancsnokság területén laknak, adják be kérvényüket, hogy az itteni regiszterbe felvegyék őket. A kérvényhez két fényképet kell mellékelni.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleményei.** Tudatjuk az érdekeltekkel, hogy a közbeeső ünnep miatt az alispáni hivatalnál esküt tenni e hó 25-én, szombaton lehet. Továbbá értesítjük mindazokat, akik állampolgársági okmányt helyettesítő „dovada speciala”-val rendelkeznek, e hó 24-én, pénteken délelőtt az egyesületi irodahelyiségünkben jelentkezzenek, hogy a kérvényeket személyesen aláírassák, mely eljáráshoz újból 11 lejes bélyeg szükségeltetik. Értesítjük a választmányi tagokat, hogy e hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor választmányi ülést tartunk, kérjük pontos megjelenésüket. Ugyancsak tudatjuk, hogy e hó 25-én, szombaton este 8 órakor, a Pál-féle vendéglőben megbeszélte összejövetelre irják alá az irodában felfektetett ívet, úgy, hogy szombaton reggel tudjuk, hányan leszünk. Az elnökség.

— **A Lyra-jazz a Hellas-teastélyben.** Arad előkelő közönsége lázasan készülődik a szombat esti Hellas-teastélyre, amely valóban sikeres és rendkívül szórakoztató táncmulatságnak ígérkezik. Az estélyen a Lyra-jazz európai hírű nagyszerű zenekara játszik és az agilis rendezőség léggömb-, tánc- és szépségversennyel és más érdekes ötlettel gondoskodik az estély változatosságáról. A Hellas-teastély szombaton este 9 órakor kezdődik a Központi összes helyiségekben.

— **Miss Arad-választás.** Február elsején megtartandó iparos-bálon választják meg 1930. évre Miss Aradot. A büszke címmel kitüntetett bálkirálynő, valamint a szintén megválasztandó két udvarhölgy, értékes ajándékokat kapnak. A zsűriben, amely döntenie fog arról, hogy ki a legszebb lány Aradon, a város legnevesebb művészei és írói vesznek részt.

— **Az összes utazási és vízumkedvezményekről** díjmentes tájékoztatást ad a Dácia Hivatalos Menetjegyjroda, Arad, Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

— **Paál Aranka tánciskolájában** (Krispin-terem) ma, január 23-án este vizsgálat.

— **„Új Idők” írás száma.** Csáthó Kálmán új regényének: A Katalin fürdőnek Rükösét mai számában kezdi meg Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapja. Az érdekes regénykedet mellett ott találjuk Terecsényi György elbeszélést, Farkas Imre humorisztikát, Büky Mihályné asszonytörténetét, Lyka Károly művészeti, Kosztolányi Dezso művészeti, Fedor Gyula zenés cikkét és Kosáryné-Réz Lela új regényének folytatását. Mutatványszámot mindenkinek készíttünk kiad a kiadójától: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési díj negyedévre 200 lei.

— **A „Borszem Jankó” írás száma** csupa ötlet, érdekesség. Szenzációs pályázat: Ki a legzsebb örege nő Pesten, Pompás interjú Erdős Renével a cukrászdában és Felek Gyézával az újságírókról és a napilapokról. Ezenkívül: „Nem vagyok azonos Gombóc Gyulával” címen derűs leleplezés. „A tanár ur a Ritzenben”, stb. Rengeteg adoma, éle és karikatúra tartítja Molnár Jenő pártatlan népszerű lapját, Ara L. 15.

Tűz egy görög kastélyban.

Székesfehérvárról jelentik: Gróf Marán Jánosné osákerényi kastélyában ma tűz ütött ki, ami különösen azért a szempontból kellett nagy riadalmat, mert a grófné éppen nagy hajbavadászatot rendezett, amelyre főúri vendégek voltak hivatalosak. A vakárszóról délután 5 órakor tértek haza a kastélyba a vendégek és éppen ebédlőbe ültek át, amikor a személyzet észrevette, hogy a padlós gerendázata kigyulladt.

A vendégek maguk slettek a veszedésem lektüzdésére, mindannyian felrohantak a padlásra és az ott levő viztartályból öntözték a gerendázatot mindaddig, amíg a tűzoltóság megérkezett, amely aztán csakhamar elfojtatta a tüzet. Az oltás során a felső emelet menyezete erősen átfőzött, úgy hogy félni lehetett a beszakadásától és ezért itt néhány szobát kiürítettek. A tűz egyébként a berendezésben semmi kárt nem tett.

Sport.

— **A Magyarország és Ausztria vezetnek a berlini ping-pong világbajnokságban.** Berlinből jelentik: A Tennis Borussia által rendezett asztaltenisz világbajnoki mérkőzéseket ma folytatták. Litvánia újabb vereséget szenvedett. Mérlegelés volt, hogy Szabados 33:21, 14:21, 21:19 arányban vereséget szenvedett a csapatversenyben Madjar roglutól. Magyarország mellett ma egyedül csak Ausztria veretlen és a délután folyamán átmennetileg az osztrákok vezető pozícióba kerültek. Jól áll Svédország, aki eddig csak a magyaroktól kapott ki. Magyarország egyébként ma 5:1 arányban legyőzte Németországot is. Lettország—Németország 5:1, Magyarország—Litvánia 5:0.

— **„Léleknélküli játékok” — 250 peseta büntetés.** Barcelonából jelentik: A labdarúgó szövetség az FC Barcelona játékosait az utóbbi mérkőzéseken tanúsított léleknélküli játék miatt fejenként 250 peseta pénzbüntetéssel sújtotta és közölte velük, hogy abban az esetben, ha a játékosok szelleme nem változik meg, akkor a csapat játékgóját fel fogják hat hónapra függesztetni.

Elvi jelentőségű táblai döntés az állásuktól megfosztott közjegyzők ügyében.

A temesvári tábla elutasította a nagylaki közjegyző keresetét, akinek kinevezését az igazságügyminiszter megsemmisítette. — Nem régen a brassói tábla éppen ellenkező álláspontot foglalt el.

Temesvárról jelentik: Ismeretes, hogy *Julian* igazságügyminiszter tavaly az 1919—1923. években kinevezett közjegyzők közül számosnak a kinevezését megsemmisítette az azal az indoklással, hogy nem a még érvényben levő magyar közjegyzői törvény követelményeinek megfelelően nyerték el állásaikat. Az állásuktól megfosztott közjegyzők panaszt emeltek és közigazgatási per útján kérték a temesvári ítélőtáblát, hogy a miniszter határozatát semmisítse meg. A kormány időközben pályázatot hirdetett a megüresedett közjegyzői állásokra és a pályázók sorában voltak az állásuktól megfosztott közjegyzők is. A legtöbb esetben, így Csákvára *Novac Aurel* dr.-t, Radnára *Paneck Norbert* dr.-t és a többieket újból kinevezte az igazságügyminiszter. Voltak viszont olyanok is, így *Petrovici Aurel* dr. nagylaki közjegyző, akit nem nevezett ki a miniszter.

Ezért *Petrovici* panaszt emelt, amelyet a temesvári ítélőtábla *Calinescu—Ceur—Aslan—Dobrotescu* tanácsa tegnap tárgyalta. *Petrovici* dr. képviselőjében *Subtire Ionel* dr. kijelentette, hogy a volt kormányzatának rende-

lete hatályon kívül helyezte a brák, közjegyzők és köztisztviselők elmozdíthatóságát és így a minisztert egészen az alkotmány megszavazásáig azok az előírások, amelyeket a közjegyzői törvény tartalmaz, nem kötelezték, ennél fogva *Petrovici* kinevezése törvényes.

Ezzel szemben *Murarescu Vichentie* dr. a miniszterium képviselőjében hivatkozott arra, hogy a kormányzatának szóbanforgó rendelete nem zárta ki a közjegyzői kinevezéseknél érvényes formákat, a pályázatot, a kamarai előterjesztést és mivel *Petrovici* ezek teljesítése nélkül nevezte ki, ennél fogva a miniszter jogosan igazította helyre a törvénytelen kinevezést. A tábla hosszas tanácskozás után elutasította *Petrovici* kérelmét. Ugyanis megállapította, hogy a közjegyzői törvény ugy az alkotmány megszavazása előtt, mint utána érvényben volt, így nem állhatott módjában a miniszternek eltekinteni a formáktól. A kinevezés megsemmisítése ezért törvényes. A tábla ítélete feltűnést keltett, mert a napokban a brassói tábla éppen ellenkező álláspontot foglalt el.

Jeritza Mária, Sulyos vádak Jeritza férje, báró Popper ellen.

aki mint morva szobaleány kezdte karrierjét,

A végrendelet és az aktaeltüntető báró. Ujabb botrány központjába került.

A Krausz Simon-féle kapcsolat után újabb szenzációja van a Jeritza ellen indított pernek.

Bécsből jelentik: Uj botrány támadt annak az ismert pernek a nyomán, amelyet *Leiss Grete*, *Jeritza Mária* volt társalkodónője indított a művész ellen, mert ő 1929 nyarán minden végkielégítés elbocsátotta. A társalkodónő mintegy 25 év előtt került *Jeritza Mária*val összeköttetésbe. A morva szobaleányból *Präger Miksa*, a budapesti származású impresszárió abban az időben csinált operetteszillagot, akinek anyagi viszonyai akkoriban szűkösek voltak. Első férjéről, aki állítólag villamoskalauz, mások szerint pincér volt, elvált és karrierjének ebben a szakában a lakásán dülő kártyacsaták nagyobb jövedelmet biztosítottak neki neki, mint a színházi szerződés.

Leiss Grete, aki egy osztrák belügyminiszteri Hofrat árva volt, ama lelkes fiatal leányok közé tartozott, akik az előadások után megvárták a művésznőt, zsebpénzüket vrágokra fordították. Így megismerkedett *Grete Jeritzával*, aki a kereset szerint 1919-ben rávette a leányt, hogy hivatalnoknői állását adja fel és mint titkárnő, illetve társalkodónő lépjen szolgálatába. Ekkor megígérte neki, hogy elmaradt jövedelméért kárpótolni fogja és ha egyszer szolgálatából megválna, jövőjéről is gondoskodik. A keresetben *Leiss Grete* előadja, hogy leghűségesebb szolgálója volt *Jeritzának*. Visszautasított minden házassági ajánlatot, sőt elkísérte *Jeritzát* Amerikába is, holott anyja ebben az időben halálos ágyán feküdt. Valóban köztudomású, hogy *Leiss Grete* hűséges, odaadó és rajongó társalkodónője, titkárnője, barátnője és szobaleánya volt *Jeritzának* és mindezekért a szolgálatokért semmi fizetést nem kapott, sőt amikor 1929-ben a művész férje, *Popper Lipót* báró elbocsátotta, végkielégítést sem fizettek neki. Ezeknek fejében most tehát 81.300 schilling megítélését kéri a bíróságtól.

A legutóbbi tárgyaláson ugy *Leiss Grete*,

mint *Popper báró Krausz Simon* tanácsár kihallgatását kérték egy rejtélyes kölcsön-ügy dolgában. Az elbocsátott titkárnő ugyanis valómásában rámutatott azokra

az intim kapcsolatokra, amelyek *Krausz Simont* ugy hozzá, mint *Jeritzához* fűzik.

Popper báró ezt tagadta, mire a tárgyalást elhalasztották, amikor is szembesítésre fog kerülni a sor az addig Amerikából hazatérő *Jeritza és Krausz Simon* között.

Ez a szenzáció tehát elnapolódott, azonban egy újabb botrány virágzott ki belőle.

Popper Lipót báró unokafivére, a Lugano melletti Melideben lakó *Schenk Róbert* báró nyilatkozatot küldött szét az összes bécsi szerkesztőségeknek, amelyben leírja, hogy *Popper Lipót* báró egész életét tönkre tette és az osztrák ügyvédi kamara egy nemrég hozott fegyelmi bírósági határozatával igazolja, hogy saját unokatestvére.

Popper Lipót báró olyan bűncselekményeket követett el, amelyek az ő szavahihetőségét egyszer és mindenkorra kizárják.

Ez a családi háborúskodás, amely a *Grete* pere révén ilyen váratlan aktualitást nyert, hosszú esztendőkre nyúlik vissza. *Schenk báró* előadja, hogy unokafivére, *Popper Lipót* báró 1925-ben vele és egy *Grämcher* nevű svájci bankárral megvette a luganói *Gelber-féle* bankházat. Mint betegeskedő ember, unokafivére bízta a tárgyalások vezetését, aki ezeket — *Schenk báró* előadása szerint — ugy irányította, hogy a szerződés szerint minden anyagi előny *Popper bárót* illesse meg.

Ebből az ügyből kifolyólag pereskedés támadt a két unokatestvér között, amelynek során a Svájcban betegesen fekvő *Schenk báró* képviselőjével *dr. Blech Lipót* bécsi ügyvéd bízta meg. *Schenk báró*, akit ez a pereskedés — előadása szerint — egészségtelen és anyagiilag teljesen tönkretett, *Popper Lipót* báró ellen

Válasszon fejfájás, Neuralgie vagy Cachete Dr. Faivre közt.

Ha Cachete Dr. Faivre választ úgy ez tíz perc alatt garantáltan megszünteti a fájdalmait

Heves, elviselhetetlen, gyakran visszatérő fejfájások minden nemei, amelyek majdnem elkábitanak, tíz percen belül megszünnének a hatását soha el nem tévesztő *Cachete Dr. Faivre* által. Kérjen minden kedveltebb gyógyszerárban és drogériában egy doboz *Cachete Dr. Faivre*-t. Vegyen be egy kapszulát egy kis vízben és azután figyelje az órát mennyi idő múlva lép fel a szer hatása.

A *Cachete Dr. Faivre* gyógyítja a neuralgikus fájdalmakat, vesegyuladást, fejfájást, reumát, ismét, fogfájást, nátházst. Gyorsan és biztosan hatnak anélkül, hogy a szívre ártalmasak volnának. Tegyen egy kísérletet, ha Ön rosszkedvű, vagy a túlfeszített munka folytán fáradt. Azonnal rendbe fog jönni. A készítmény abszolút ártalmatlan és a megszokás veszélye nem lép fel.

Cachete Dr. Faivre kapható minden gyógyszerárban és drogériában eredeti 1 és 12 darabot tartalmazó dobozokban.

csalás és lopás miatt feljelentéseket is tett, de miután Svájcban elmozdulni nem tudott, ezek a feljelentések eredménnyel nem jártak. Magánjogi igényeire vonatkozó pereit sem tudtak előrehajtani, mert saját ügyvédje, *dr. Blech Lipót* egy napon azt közölte *Schenk báróval*, hogy irodájából valaki a legfontosabb aktákat ellopta. Az ügyvéd annak a gyanújának adott kifejezést, hogy az akták eltűnése mögött *Popper Lipót* bárót kell keresni, mert csak neki állhatott érdekében az iratokat megszerezni. A bizonyítékaiból ilyenformán kiforgatott *Schenk báró* kétségbeesésében most már nem tudott mást tenni, mint „*Baron Poldi*” címmel egy kulesregényszerű rópiratot adott ki, amelyben unokafivérével való pereskedését leírta.

Bizonyítást ajánlott fel *Schenk báró* a tekintetben, hogy a végrendelet eltűnése körül *Popper bárónak* hasonló szerepe volt, mint az akták eltűnése körül. *Popper báró* ennek a könyvnek minden példányát a kiadóegylet megvette és a forgalomból kivonta. A báró a megfelelő helyett jobbnak vélte tehát a könyves felvásárolni.

Egy elbocsátott alkalmazott közléséből *Schenk báró* a közelmúltban arról értesült, hogy saját ügyvédjének, *Blech Lipót* dr.-nak az a közlése, amely szerint az akták az irodából eltűntek, valótlan: ezzel szemben való az, hogy *Popper báró* unokafivérének ügyvédjéről saját ügyvédjeül fogadta és *Blech Lipót* dr. az iratokat egyszerűen kiszolgáltatta *Popper bárónak*. E közlés alapján *Schenk báró* feljelentést tett a bécsi ügyvédi kamaránál, amely az ügyet azonnal letárgyalta, megállapította *dr. Blech* bűnösségét és ezért 50.000 schilling pénz bírságra ítélte. Súlyosbító körülménynek vette, hogy *Blech* saját kliensét félrevezette.

— Ez az eljárás, mondja a bécsi ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa, méltatlan és gyalázatos.

Az ügyvédi kamara határozata természetesen lesújtó ítélet *Popper báró* felett is.

Boneuné Grigorovici Ioana urnő, Hajdu B. János, Dánffy **IPAROS OTTHON** f. hó 26-án, vasárnapi dal-Gábor, Ilie Orelecckij és Constantin Cristea éneklék az estélyen a szólószámokat.

1 kg. Tea-vaj 12 lej. Teljes-tej 8 lej. Yoghurt állandóan kapható az ARADI TEJCSARNOK üzleteiben.

Megoldódott a rejtély özv. Stroblné halála körül.

Az öregasszony természetes halállal halt meg. — A gyanúsított Marcu Annát szabadlábra helyezték.

(Arad, január 22.) A mai számában jelentette az Aradi Közlöny, hogy özvegy Strobl Andrásné, nyolcvan éves asszonyt tegnap a késő esti órákban holtan találták a str. Consistorului (Batthyány-ucca) 17. számú házban levő lakásán. Az öregasszony hullája olyan gyanús helyzetben volt, hogy a rendőrségi nyomozás nem tartotta kizártnak, hogy a szerencsétlen gyilkosság áldozata lett. Özvegy Stroblné holttestét ágya mellett egy széken ülve találták és nyakára törtüköző volt csavarva. Arca is olyan elváltozást mutatott, mintha halálát hirtelen okozta volna.

A rejtélyes halálesetről Marcu Anna városi szülésznő tett jelentést a rendőrségnek és elmondotta, hogy nála alérletben lakott az özvegy asszony, aki több ízben említette, hogy öngyilkos lesz. A helyszínen megjelent Niculescu főügyész, dr. Pascutiu ha-

tósági orvos, valamint egy rendőrbizottság Iancu Traian rendőrségi igazgató vezetésével. A helyszíni szemle alapján olyan gyanúok merültek fel, hogy Niculescu főügyész rendelkezésére Marcu Annát, mint a gyilkosság gyanúsítottját őrizetbe helyezték.

Az ügyészség ma délutánra rendelte el özvegy Stroblné holttestének felboncolását. A boncolás eredménye szenzációs fordulatot hozott az ügyben. A boncolás megállapította, hogy özvegy Strobl Andrásné természetes halállal halt meg. Halálát tüdővészttől származó tüdőgyulladás okozta. Valószínű, hogy az öregasszony hirtelen rosszul lett, felugrott ágyából és lehanyatlott az ágy mellett levő székbe. A törtüközöt bizonyára azért kötötte nyakára, hogy a hideg ellen védekezze. A boncolás adatai alapján Marcu Anna szülésznőt a délután folyamán szabadlábra helyezték.

KÖZGAZDASÁG.

A város vállalkozónak adja ki a vásárcsarnok koncesszióját

Két vásárcsarnok építését tervezi a város. — Vállalkozók kerestetnek. Aradváros megszabadul a piacgondtól. — Külföldön tanulmányozzák a vásárcsarnok ügyét. — Lulai Cornel dr. nyilatkozata.

(Arad, január 22.) Már hosszabb idő óta tervezi a város, hogy módot keres egy, vagy két vásárcsarnok felállítására. Ezzel elsősorban a már esztendő óta vajudó piackérdést akarják végleges formában megoldani, másrészt pedig egészségügyi követelményeknek eleget tenni, amikor az élelmi cikketek portól mentes zárt helyiségekben árusítanak. A terv azonban mindeddig csak terv maradt, a különböző körülmények következtében a városnak még halvány lehetősége sem lehetett arra, hogy a közeljövőben elérje a vásárcsarnok felállítását. Lulai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök nemrég elhatározta, hogy igyekszik a problémát megoldani, olyan módon, hogy

vállalkozónak adja ki a vásárcsarnok koncesszióját.

Az interimár-bizottság elnöke felkért több építész-szakértőt, annak megállapítására, hol kellene a vásárcsarnokot, vagy vásárcsarnokokat felállítani, hogy ezzel Aradváros egész lakosságát szolgálják és milyen módon kell megtörténni az építkezésnek. Az egyik magánszakértő, aki most külföldi uton van, megígérte Lulai dr.-nak, hogy ezt a kérdést külön tanulmányozni fogja utja során. Amikor a város már tisztában lesz a részletekkel, akkor kerül sor egy olyan vállalkozó keresésére, aki az építkezéseket meg tudja csinálni és aki ennek ellenében megfelelő koncessziót kap a vásárcsarnokra. E kérdésben az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Lulai Cornel dr.-nal, aki a következőket mondotta:

— Egész biztos, hogy a városnak nem fog módjában állani a közeljövőben saját rezsiben felépíteni a vásárcsarnokot. Kötésről egyelőre szó sincsen. A lakosság érdekeit azonban szolgálni kell és ezért jó volna, ha akadna vállalkozó ennek a nagyarányu munkának a keresztülvételére. Baj azonban, hogy Aradon hiált a vállalkozási kedv. Ezt példával is tudom illusztrálni. Nemrégén olyirányu kérésrel fordultak hozzám, adjak engedélyt arra, hogy az állomással szemben nagy, modernül berendezett szállodát építsenek fel. Készséggel hozzájárultam, miután az ilyen építkezés emeli a város szépségét és kenyeret ad a munkanélkülieknek. Az érdekelt vállalkozók azonban nem jelentkeztek a szálloda felépítésére. Remélem, hogy a vásárcsarnokra lesz vállalkozó, hiszen ha megfelelő tőkével rendel-

kezik, amelyet investálni tudna, számára is feltétlenül üzlet lenne. A város pedig megszabadulna a piacgondtól és egészséges, pormentes elárusítóhelyet biztosítana az élelmiszereknek. Mindez azonban csak akkor lesz aktuális, ha a szakértők betérjesztették érvonatkozó véleményüket.

A vásárcsarnok terve nem új, azonban eddig minden esetben városi rezsiben akarták felállítani. Igen helyes, hogy a város végre rájött arra, hogy jobb, ha egyes vállalkozásokat a magántőkének enged át és nem csinál mindenben konkurrenciát saját kereskedőinek és iparosainak. Ha megfelelően kedvező feltételeket tud a város biztosítani, bizonyos, hogy akad majd vállalkozó, aki felépíti a régén elhagyott aradi vásárcsarnokokat. Információk szerint arról van szó, hogy egyelőre két vásárcsarnokot létesítenek. A helyük még nemhogy kijelölve, de lehetséges, hogy az egyik a Tököli-, a másik a Béla-téren létesül.

— A Magyar Általános Hitelbank temesvári fiókjának új vezetője. Temesvárról jelentik: A Magyar Általános Hitelbank temesvári fiókjának ideiglenes vezetésével a bank központja Erber Dezsőt, a nagyváradi fiók igazgatóját bízta meg, aki működését már megkezdte.

— Magasabb szeszadót kell az importált gyümölcsből főzött szesz után fizetni. Kolozsvárról jelentik: Az utóbbi időben több szeszgyár importált külföldről déligyümölcsöt: fügét, banánt, datolyát, amelyből gyümölcs-szeszt állított elő. A déligyümölcs importálása rentábilisnak bizonyult a vállalatok részére, mert ez után a szesz után az alacsonyabb szeszadót fizették. A Szeszszindikátus többször interveniált a földművelésügyi minisztériumnál, hogy az alacsonyabb szeszadót a külföldi gyümölcsből főzött szeszre ne engedélyezze, mert a kormánynak nem állhat érdekében a külföldi déligyümölcstermelők védelme. A földművelésügyi minisztérium a napokban rendeletet adott ki, melynek értelmében minden külföldről importált anyagból készült szesz után a magasabb szeszadó fizetendő.

— A romániai kereskedelmi kamarák a budapesti nemzetközi kiállításon. Budapestről jelentik: A romániai kereskedelmi és iparkamarák bejelentették, hogy a román ipar részt vesz az idei nemzetközi kiállításon. Közgazdasági körökben ezt a közeledést a hágai konföderáció eredményének tudják be.

AZ UJSÁG

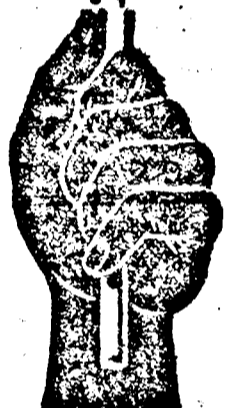
Utazási kedője

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.

levélben is készséggel áll mindenkinnek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási kedőjéhez forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

— Előadás az aradi iparosok szabadegyetemén a lipcei mintavásárról. Angerbauer Jenő, a lipcei mintavásár timisoarai exponense szerdán este magasszintvonalu előadást tartott az aradi Iparos Kulturházban a lipcei mintavásár történetéről és gazdasági jelentőségéről. A lipcei vásár 700 éves múltta tekinthet vissza. Modern mintavásári jellegét a múlt század ötvenes éveiben vette fel. Akkor alakult ki ugyanis a modern német nagyipar. Feladata a termelő és fogyasztó összehozása, a világ ipari produktumainak propagandája, sőt a cégek erkölcsi nívójának emelése tekintetében is, nemzetközi jelentőségű. A háború befejezése óta évről-évre nő a lipcei mintavásár forgalma. Az általános és építőipari osztályból álló mintavásár technikai apparátusa példátlan az egész világon. Egyik osztálya egymagában 60 palotából áll. A szerszámgyárosok csarnoka a világ legnagyobb ilyen jellegű épülete. Kiállítók száma utóbbi években 10.000, amelynek 8 százaléka külföldi, látogatók száma 100—200.000. A mintavásárt évenként kétszer, tavasszal és ősszel tartják. A legközelebbi március 2-án kezdődik, általános része 4 napig, műszaki része nyolc napig tart. A nívós előadást a szépművészet közönség zugó tapssal honorálta.

— A gyümölcsfakarbollencum és másaként hízal készítését ismerteti a „Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma. Cikketek közül még a növénynemesítés csodáiról, a téli védekezés hibáiról, a beteg szobanövényekről, a szőlő kézbentartásáról, a dinnye termesztéséről, a gyümölcsfák ültetéséről, a melegágy készítéséről stb. A dusan illusztrált két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51. IV. em. 5. szám) a lapra való hivatkozással díjtalanul küld mintaványszámot.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, január 23.

Bucuresti. 17. Szórakoztató zene 21. Gutlianu énekesnő Strauss-, Massenét- és Brahms-dalokat, valamint román népdalokat énekel. 21.30 Színelőadás. Berlin. 18. Zongorajáték. 19. Komor Géza zenekara. 20.30 Kar-dalok. 21. Katonazene. — Leipzig. 17. Rádiózenekar. 20.30 Vidám dalok 22. Hangjáték. 23.30 Tánczene. — Mor. Ostrava. 16. Zene. 17.30. Foerster művei Utána esti zene. — Varsó. 17.15. Gramofon. 18.45 Vilno. 20.25. Gramofon 21.15 Hangverseny. 1. Tánczene. — Wien 16.30. Szórakoztató zene. 21. Winkler Vilmos gondnokversenye az operai zenekar kíséretével. 22.45. Szórakoztató zene — Budapest. 10.15. A rádió házi-kvartettjének hangversenye. 1.05. Gramofonhangver-seny. 5. Rádió Szabad Egyetem 6.30 Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 8.40. A Kisfaludy-Társaság színelőadás vándorgyűlésének megismertetése a Studióban. 10. Hubay-est. 11. A Fejes-szalonzenekar. az Osetende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból.

PÉNTEK, január 24

Bucuresti. 17. Román zene. 22. Theodorescu he-gedűművész játéka román szerzőktől. 22.30. Rádióze-nekar. — Leipzig. 17.30. Bavári Józsa cigányzenekara. 20.30. Szórakoztató zene. 22. Szimfonikus hangver-seny. — Mor. Ostrava. 12.30. Gramofon. 13.30. Köny-vyű zene. 17.30. Fuvós rendőrzenekar. 18.30. Debussy: G-moll szonátája — Wien. 17.30. Kamarazene. 18.30. Claus Lili operacénekesnő dalestje. 21. Mandolinzene.

22.05 Farsangi est. I. Régi és újabb wieni bálók zené-je. — Budapest. 10.15. A m. kir. Országos Tiszti Ka-szinó szalonzenekarának hangversenye. 1.05. A Bach-mann-trió hangversenye. 6.10 Berecz Sándor dr. elő-adása: A magyarok sorsa Amerikában 6.40. Keringők és operetrésztetek. (Zenekari hangverseny). 7.50. Por-zsolt Kálmán felolvasása: A színpalak titkai 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Dohnányi: A tenor. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota nagyszállóból.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölteték nem vállalni felelősséget
A mélyen tisztelt readólistának szives tudomására hozom, hogy

Cipészüzletemet
Strada Eminescu (Doak Ferenc-
ucca) 13. szám alá helyeztem át.

További szives partfogást kérve, maradok tisztelettel

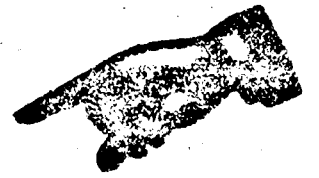
Schmidt Miklós cipész.

Damaszt kavészkészletek,
vászonáruk, paplanok

legelőcsőbb beszerzési forrása

Glesinger József és Fia

cégnél Forray-ucca.

INGYEN KAPJA

o hó végéig
AZ **ARADI KÖZLÖNY-T,**
Ha ma megrendeli.
Az előfizetést csak 1930.
február 1-től számítjuk.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

HÁZASSÁG.

SEBESTYÉN Imre törvényesen be-jegyzett irodája Budapest, Király-u. 51. diszkrétan és eredményesen közvetít házasságokat. Válaszbélyeg küldendő 10 lej.

CSINOS, fiatal urileány férjhez menne budapesti bérházzal. Ismerkedést léte-sít: **SEBESTYÉN**.

ALKALMAZÁS.

URICALADHOZ menne csekély díja-zásért házzvezetőnek vagy anyahelyet-jesnek intelligens uriaszony. Kitűnően főz, szorgalmas. Ajánlatok „Igazi ott-hont keressék” az Aradi Közlöny kiadó-hivatalába. 712

LAKÁS.

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban

KEI SZOBA, konyha, mellőkhelyiségek-vel kiadó Str. Caragiale 23. (Csiky G.-ucca), elfoglalható február 15-ére. 325

KIADÓ 5 szoba, mellőkhelyiségekből álló modern II. emeleti lakás 1920. má-jus hó elsejére Str. Moisa Nicoara (volt Petőfi-ucca) 12. szám alatt. Lakás meg-tekinthető naponta déli 12 és 1 óra kö-zött. 345

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, dí-jatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rend-kívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

VÉTELÉSELADÁS.

MÖTNYEZTESRE ajánl bevált többszö-rösen kftintott 1-ső rendű fajliszta mező-hegyesi mangolica kanokat Hámory gazda-sága, Str. Eminescu 5. 347

SEZLON, sezlonterítő, forgatható könyv-szekerény, kandeláber, intarziás és Alt-deutsch vitrinek, szekreter, komódok, osz-lopok antikórak, kis fali vitrinek, Bie-dermayer szalonok, antik szalonzszo-
lok, varró asztalok, nyest és skunks
bőrök, álló lámpa, antik asztali lámpák,
paravánok, 5 szobás modern lakás,
zongorák, zsurasztal, könyvek német és
magyar remek íróktól, festmények, füg-
gönyök, gobelinek, vaddisznóbőr sző-
nyegek, stb. eladók. **SALGÓNÉ** bizo-
mányi üzlete Arad, Str. Horia (Széche-
nyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban 1151

Salgóné bizományi üzlete

Arad, Strada Horia (Szőchenyi-ucca) 1. Neuman palota.

bizományba vesz és elad:

antik és modern bútorokat, szőnyegeket,
dísztárgyakat, órákat, porcellánokat,
festményeket, complete szobaberende-
zéseket, szőrméket, férfi és női bundákat

TISZTA MOSOTT RONGYOT répek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 100

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 500

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1454

HUNGARIA**Nagyszállóda**

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

Bélyegzőket,

dombornyomású névje-
gyeket, levélpapírokat el-
cson, lól és azonnal készít

„STAMPA“
Arad, Strada Eminescu,
(a 16postávali szomben).

Rádiókészülékek

◆ **6-18 havi részlet-
fizetésre kaphatók.**

◆ **„SIRIUS“ Elektrotechnikai Vállalat**

Arad, Str. Eminescu 1. (Doak F.) Fehér Kereszt-épület.

INGATLAN.

BELVAROSI BÉRHÁZAT megvételre ke-ressek 1,200.000 Lejig. Cím az Aradi Köz-löny kiadóiban. 343

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISEG a Szabadság-tér sar-kánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező keletkezett és itszítőüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

TÖBB ÉVE teendő, bevezetett fűtés, ép.mű elfoglaltság miatt átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

**Orv. ékszer, alkalmi és
nászajándék**

a legelőcsőbb árakon:

CSÁKY órák, ékszerész-nél Arad, a luth. templommal szemben.

Diana-fürdő

újonnán berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőárak

Spitz Tivadar

tűzifafüve, volt Varjassy és Pöltenberg-ucca sarkán. Telep-telefon: 719, lakás: 727. Legelőcsőbb napi ár mellett árusít min-cenajtta hasab és dorong, valamint aprított tűzifát házhoz szállítva. Vaggontervekben is állásában kapható. Telefonrendelések azonnal elkészíttetnek.

Regatul Románia.

Prefectura Județului Arad.

Serviciul Financiar și Economic.

No. 1784—1930.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică, că în ziua de 6 Martie 1930 orele 10 a. m. se va ținea în sala mică de ședința dela Prefectura județului Arad, licitație publică cu oțerte închise în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității publice pentru livrarea unui com-presor, una buc. concașor, una buc. scarificator și una buc. motor, pentru construire și îmbunătățiri de drumuri județene.

Caștul de sarcini se poate vedea în biroul Serviciului Financiar și Economic dela Prefectura județului Arad, în zilele oficiale între orele 11—13 din zi.

Amatorii vor depune deodată cu înaintarea ofertei și o garanță de 10% din suma oferită, care ur-mează a-se prezenta Comisiunei în plic separat.

Ofertanții comercianți sau in-dustriasi vor trebui să producă acte doveditoare că Firma este in-scrisă. 269

1930 luna Ian. ziua 17.

Prefect: Se ul Serviciului:
Dr. Lazar. Stanca.